

POROZUMIENIE

Między Wspólnotą Europejską a Australią w sprawie handlu winem

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA,

zwana dalej „Wspólnotą”,

z jednej strony, oraz

AUSTRALIA,

z drugiej strony,

zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

PRAGNĄC udoskonalić warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi handlu i popierać współpracę handlową w sektorze wina na zasadzie równości, wzajemnych korzyści i wzajemności,

UZNAJĄC, że Umawiające się Strony pragną ustanowić bliższe stosunki w sektorze wina, które ułatwią im wzajemny obrót handlowy,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Cele

Na zasadzie niedyskryminowania i wzajemności Umawiające się Strony zgadzają się ułatwiać i promować handel winem pochodzącym ze Wspólnoty i Australii na warunkach przewidzianych w niniejszym Porozumieniu.

Artykuł 2

Zakres i zasięg

Niniejsze Porozumienie ma zastosowanie do win objętych nagłówkiem 22.04 Zharmonizowanego Systemu Międzynarodowej Konwencji w sprawie Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów, sporządzonego w Brukseli dnia 14 czerwca 1983 r. ⁽¹⁾

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego Porozumienia, jeżeli nie pojawią się w nim sprzeczne postanowienia:

a) „wino pochodzące z”, jeżeli po tym wyrażeniu następuje nazwa jednej z Umawiających się Stron, oznacza wino produkowane na terytorium tej Umawiającej się Strony wyłącznie z winogron w całości zebranych na terytorium tej Umawiającej się Strony;

b) „oznaczenie geograficzne” to oznaczenie zdefiniowane w art. 22 ust. 1 Porozumienia TRIPs;

c) „określenie tradycyjne” oznacza tradycyjnie używaną nazwę, odnoszącą się w szczególności do metody produkcji lub jakości, barwy czy też rodzaju wina, usankcjonowaną w przepisach ustawowych i wykonawczych Wspólnoty do celów opisu i prezentacji wina pochodzącego z terytorium Wspólnoty;

d) „opis” oznacza wyrazy zamieszczane na etykietach, w dokumentach towarzyszących transportowi wina, dokumentach handlowych, zwłaszcza na fakturach i dowodach dostawy, oraz w reklamach;

e) „etykietowanie” odnosi się do wszystkich opisów i innych odniesień, znaków, planów, oznaczeń geograficznych lub znaków towarowych wyróżniających dane wino i zamieszczonych na tym samym zbiorniku, włącznie z urządzeniem uszczelniającym lub zawieszka przymocowaną do pojemnika oraz osłoną pokrywającą szyjkę butelki;

f) „prezentacja” oznacza wyrażenia zamieszczone na zbiornikach, w tym na zamknięciu, na etykietach i opakowaniach;

g) „opakowanie” oznacza opakowania ochronne, takie jak papier, słomiane opakowania wszelkiego rodzaju, kartony i skrzynki, wykorzystywane w transporcie jednego lub więcej niż jednego zbiornika, lub przy sprzedaży odbiorcy końcowemu;

h) „Porozumienie TRIPs” to Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, stanowiące załącznik 1C do Porozumienia WTO;

⁽¹⁾ ATS 1988 nr 30 (bez załącznika); UNTS 1503, s. 168 (z załącznikiem).

- i) „Porozumienie WTO” to Porozumienie z Marakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu, zawarte dnia 15 kwietnia 1994 r.;
- j) z zastrzeżeniem art. 29 ust. 3 lit. e) oraz art. 30 ust. 3 lit. c), odesłanie do przepisów ustawowych, prawodawstwa lub przepisów wykonawczych to odesłanie do przepisów ustawowych, prawodawstwa lub przepisów wykonawczych zmienionych w dniu podpisania Porozumienia. Jeżeli w dniu podpisania jedna z Umawiających się Stron powiadamia drugą, że musi przyjąć przepisy ustawowe, prawodawstwo lub przepisy wykonawcze w celu wywiązania się ze swych zobowiązań wynikających z Porozumienia, to odesłanie do takich przepisów ustawowych, prawodawstwa lub przepisów wykonawczych jest odesłaniem do przepisów ustawowych, prawodawstwa lub przepisów wykonawczych obowiązujących w dniu, w którym dana Umawiająca się Strona powiadamia drugą o spełnieniu wymogów wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

Artykuł 4

Ogólne reguły

1. Import i wprowadzanie do obrotu wina odbywa się zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi na terytorium importującej Umawiającej się Strony, chyba że postanowienia niniejszego Porozumienia stanowią inaczej.
2. Umawiające się Strony podejmują środki konieczne do wywiązania się ze zobowiązań ustanowionych w niniejszym Porozumieniu. Zapewniają realizację celów określonych w niniejszym Porozumieniu.

TYTUŁ I

PRAKTYKI I PROCESY ENOLOGICZNE ORAZ WYMOGI W ZAKRESIE SKŁADU WINA

Artykuł 5

Stosowane praktyki i procesy enologiczne oraz wymogi w zakresie składu wina

1. Wspólnota zezwala na import i wprowadzanie do obrotu na swoim terytorium, w celu bezpośredniego spożycia przez ludzi, wszystkich win pochodzących z Australii i wyprodukowanych zgodnie z:
  - a) jedną lub kilkoma praktykami lub procesami enologicznymi wymienionymi w załączniku I część A pkt 1;
  - i
  - b) wymogami w zakresie składu przewidzianymi w pkt I.1 Protokołu do Porozumienia.
2. Australia zezwala na import i wprowadzanie do obrotu na swoim terytorium, w celu bezpośredniego spożycia przez ludzi, wszystkich win pochodzących ze Wspólnoty i wyprodukowanych

zgodnie z jedną lub kilkoma praktykami lub procesami enologicznymi wymienionymi w załączniku I część B pkt 1.

3. Umawiające się Strony przyznają, że praktyki i procesy enologiczne wymienione w załączniku I oraz wymogi w zakresie składu przewidziane w Protokole odpowiadają celom określonym w art. 7 i spełniają wymogi tamże określone.

Artykuł 6

Nowe praktyki i procesy enologiczne, wymogi w zakresie składu lub modyfikacje

1. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron proponuje dopuszczenie nowej praktyki lub procesu enologicznego lub wymogu w zakresie składu do użytku przemysłowego na swoim terytorium albo modyfikację praktyki, procesu lub wymogu, który nie jest dozwolony przez drugą Umawiającą się Stronę na mocy art. 5 oraz który wymaga zmian w załączniku I stosownie do przepisów art. 11, wręcza ona jak najszybciej drugiej Umawiającej się Stronie pisemne zawiadomienie, jak również umożliwia jej przedstawienie uwag przed ostatecznym dopuszczeniem takiej nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej oraz procesu czy wymogu w zakresie składu.
2. Umawiająca się Strona przedstawia również na żądanie dokumentację techniczną towarzyszącą propozycji dopuszczenia nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej oraz procesu lub wymogu w zakresie składu w odniesieniu do celów i wymogów określonych w art. 7, aby ułatwić drugiej Umawiającej się Stronie rozważenie kwestii.
3. W rozważaniach nad proponowaną nową lub zmodyfikowaną praktyką enologiczną i procesem lub wymogiem w zakresie składu, o których mowa w ust. 1, druga Umawiająca się Strona uwzględnia cele i wymogi określone w art. 7.
4. Umawiająca się Strona powiadamia drugą Umawiającą się Stronę o dopuszczeniu proponowanej nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej i procesu lub wymogu w zakresie składu w terminie 30 dni od ich wejścia w życie.
5. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 4, należy zamieścić opis nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej i procesu lub wymogu w zakresie składu.
6. Jeżeli powiadamiająca Umawiająca się Strona nie załącza dokumentacji technicznej, jak określono w ust. 2, zobowiązana jest ona do przedłożenia takiej dokumentacji na żądanie drugiej Umawiającej się Strony, stosownie do postanowień zawartych w wymienionym ustępie.
7. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania w przypadku gdy Umawiająca się Strona dostosowuje praktykę lub proces enologiczny określony w załączniku I część C wyłącznie w celu uwzględnienia określonych warunków klimatycznych w danym roku obrotowym, z zastrzeżeniem, że dostosowanie jest znikome i nie zmienia znacząco danej praktyki enologicznej

i procesu lub wymogu w zakresie składu („dostosowanie techniczne”). Umawiająca się Strona proponująca dostosowanie techniczne powiadamia drugą Umawiającą się Stronę o tym fakcie jak najszybciej, lecz najpóźniej przed wprowadzeniem wina do obrotu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 7

Cele i wymogi

1. Nowe lub zmodyfikowane praktyki i procesy enologiczne lub wymogi w zakresie składu, stosowane do produkcji wina, służą następującym celom:

- a) ochrona zdrowia ludzkiego;
- b) ochrona konsumentów przed nieuczciwym postępowaniem;
- c) spełnienie norm dobrych praktyk enologicznych określonych w ust. 2.

2. Dobra praktyka enologiczna to taka, która spełnia następujące wymogi:

- I. nie jest zakazana przepisami ustawowymi i wykonawczymi w kraju pochodzenia;
- II. chroni autentyczność produktu, gwarantując zachowanie typowych cech wina, wywodzących się z zebranych winogron;
- III. uwzględnia region uprawy, zwłaszcza warunki klimatyczne, geologiczne i inne warunki produkcji;
- IV. jej podstawą jest uzasadniona technologiczna lub praktyczna potrzeba, ukierunkowana między innymi na podwyższenie trwałości wina, zwiększenie stabilności lub na lepszą akceptację wina przez konsumentów;
- V. zapewnia ograniczenie procesów lub dodatków do minimum koniecznego do osiągnięcia pożądanego efektu.

Artykuł 8

Tymczasowe zezwolenie

Bez uszczerbku dla środków przewidzianych w art. 35 wina produkowane z zastosowaniem nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej i procesu lub wymogów w zakresie składu, o których Umawiająca się Strona powiadomiła na mocy art. 6 ust. 4, otrzymują tymczasowe zezwolenie na import i wprowadzenie do obrotu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 9

Procedura zgłaszania zastrzeżeń

1. W terminie 6 miesięcy od otrzymania przez Umawiającą się Stronę powiadomienia od drugiej Umawiającej się Strony na

podstawie art. 6 ust. 4 Umawiająca się Strona będąca adresatem może zgłosić pisemne zastrzeżenia do zgłoszonej nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej i procesu lub wymogu w zakresie składu, uzasadniając to brakiem zgodności z celem określonym w art. 7 ust. 1 lit. b) lub c). W przypadku wniesienia zastrzeżenia przez Umawiającą się Stronę każda z Umawiających się Stron może domagać się konsultacji przewidzianych w art. 37. Jeżeli sprawa nie zostanie rozwiązana w terminie 12 miesięcy od otrzymania przez Umawiającą się Stronę powiadomienia na podstawie art. 6 ust. 4, każda z Umawiających się Stron może wystąpić o arbitraż na mocy art. 10.

2. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, Umawiająca się Strona może wystąpić o udzielenie informacji lub wydanie opinii do Międzynarodowej Organizacji ds. Winorośli i Wina (OIV) lub innego, odpowiedniego organu międzynarodowego. W razie wystąpienia o udzielenie takich informacji lub wydanie opinii Umawiające się Strony mogą za obopólną zgodą przedłużyć sześciomiesięczny termin zgłoszenia zastrzeżenia przez Umawiającą się Stronę bez uszczerbku dla innych terminów przewidzianych w ust. 1.

3. Arbitrzy, o których mowa w art. 10, określają, czy zgłaszana nowa lub zmodyfikowana praktyka enologiczna i proces lub wymóg w zakresie składu odpowiada celom określonym w art. 7 ust. 1 lit. b) lub lit. c).

4. W przypadku gdy Umawiająca się Strona występuje z wnioskiem o dopuszczenie praktyki enologicznej i procesu lub wymogu w zakresie składu, która to praktyka, proces lub wymóg zostały dopuszczone przez drugą Umawiającą się Stronę do użytku przemysłowego przez państwo trzecie, terminy przewidziane w ust. 1 skracają się o połowę.

Artykuł 10

Arbitraż w sprawie praktyk enologicznych

1. Umawiająca się Strona może wystąpić o arbitraż na podstawie art. 9, przedkładając drugiej Umawiającej się Stronie pisemne zawiadomienie o skierowaniu sprawy do arbitrażu.

2. W terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, każda z Umawiających się Stron wyznacza arbitra, stosując kryteria przewidziane w ust. 6, oraz zawiadamia drugą Umawiającą się Stronę o dokonanym wyborze.

3. W terminie 30 dni od dnia wyznaczenia drugiego arbitra obaj arbitrzy wyznaczeni zgodnie z ust. 2 wyznaczają trzeciego arbitra za obopólną zgodą. Jeżeli dwaj pierwsi arbitrzy nie mogą dojść do porozumienia w sprawie wyznaczenia trzeciego arbitra, Umawiające się Strony wspólnie podejmują decyzję o wyznaczeniu trzeciego arbitra w terminie 30 dni.

4. Jeżeli Umawiające się Strony nie mogą dojść do porozumienia w sprawie wyboru trzeciego arbitra w terminie 30 dni, o którym mowa w ust. 3, koniecznego wyboru dokonuje prezes lub członek Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (mając na uwadze kolejność według starszeństwa) na wniosek jednej z Umawiających się Stron w terminie kolejnych 60 dni, stosując przy tym kryteria określone w ust. 5, zgodnie z praktyką obowiązującą w Trybunale.

5. Wyznaczony trzeci arbiter przewodniczy procedurze arbitrażowej i musi posiadać kwalifikacje w dziedzinie prawa.

6. Arbitrzy (oprócz arbitra występującego w charakterze przewodniczącego) są ekspertami uznanymi na arenie międzynarodowej, specjalizującymi się w dziedzinie enologii, natomiast ich bezstronność nie może budzić żadnych wątpliwości.

7. W terminie 30 dni od wyboru trzeciego arbitra wszyscy trzej arbitrzy określają wspólnie reguły procedury roboczej dla arbitrażu, uwzględniając przy tym fakultatywne reguły arbitrażu Stałego Trybunału Arbitrażowego do rozstrzygania sporów między dwoma państwami z zastrzeżeniem, że Umawiające się Strony mogą w każdej chwili odstąpić od reguł procedury roboczej lub je zmienić za obopólną zgodą.

8. Trzej arbitrzy formułują wnioski w danej sprawie w terminie maksymalnie 90 dni od wyznaczenia trzeciego arbitra. Wnioski takie formułuje się na podstawie decyzji większości. W swoich wnioskach arbitrzy podają konkretne ustalenia przewidziane w art. 9 ust. 3.

9. Umawiające się Strony pokrywają na równi koszty arbitrażu, w tym koszty związane z wynagrodzeniem arbitrów. Honoraria i wydatki arbitrów pokrywa się zgodnie z taryfami ustanowionymi przez Wspólny Komitet.

10. Postanowienie arbitrów jest ostateczne i wiążące.

Artykuł 11

Zmiany załącznika I

1. Umawiające się Strony wprowadzają zmiany do załącznika I lub protokołu zgodnie z art. 29 ust. 3 lit. a) lub art. 30 ust. 3 lit. a) w celu uwzględnienia nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej, procesu lub wymogu w zakresie składu, zgłoszonych na podstawie art. 6 ust. 4 jak najszybciej, lecz nie później niż 15 miesięcy od dnia takiego zawiadomienia.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku wszczęcia przez Umawiającą się Stronę procedury zgłaszania zastrzeżeń przewidzianej w art. 9, Umawiające się Strony postępują zgodnie

z wynikiem konsultacji, chyba że sprawa jest kierowana do arbitrażu, i wtedy:

- a) jeżeli arbitrzy wydają postanowienie, że zgłoszona nowa lub zmodyfikowana praktyka enologiczna, proces lub wymóg w zakresie składu pokrywa się z celami określonymi w art. 7 ust. 1 lit. b) lub c), Umawiające się Strony zmieniają załącznik I lub protokół zgodnie z art. 29 ust. 3 lit. a) lub art. 30 ust. 3 lit. a) w celu zamieszczenia tam nowej lub zmodyfikowanej praktyki enologicznej, procesu lub wymogu w zakresie składu w terminie 90 dni od wydania takiego postanowienia;
- b) jeżeli natomiast arbitrzy wydają postanowienie, że zgłoszona nowa lub zmodyfikowana praktyka enologiczna, proces lub wymóg w zakresie składu nie odpowiada celom określonym w art. 7 ust. 1 lit. b) lub c), określone w art. 8 tymczasowe zezwolenie na import i wprowadzenie do obrotu win pochodzących z terytorium zgłaszającej Umawiającej się Strony, wytwarzanych zgodnie z daną praktyką enologiczną, procesem lub wymogiem w zakresie składu, wygasa w terminie 90 dni od wydania takiego postanowienia.

TYTUŁ II

OCHRONA NAZW WIN ORAZ ZWIĄZANE Z TYM POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE OPISU I PREZENTACJI

Artykuł 12

Nazwy chronione

1. Bez uszczerbku dla postanowień art. 15, 17 i 22 oraz protokołu ochronie podlegają następujące nazwy:

- a) w odniesieniu do win pochodzących ze Wspólnoty:
  - I. oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku II część A;
  - II. odniesienia do państwa członkowskiego, z którego pochodzi wino lub inne nazwy stosowane w celu wskazania państwa członkowskiego;
  - III. określenia tradycyjne wymienione w załączniku III;
  - IV. kategorie win, o których mowa w art. 54 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, w odniesieniu do win gatunkowych produkowanych w określonych regionach, oraz o których mowa w załączniku IV część A; i

- V. opisy handlowe, o których mowa w załączniku VIII część D pkt 2c) tiret pierwsze rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, odnoszące się do win gatunkowych produkowanych w określonych regionach, oraz o których mowa w załączniku IV część B;
- b) w odniesieniu do win pochodzących z Australii:
- I. oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku II część B; i
- II. odniesienia do nazwy „Australia” lub inne nazwy stosowane w celu wskazania tego kraju.
2. Umawiające się Strony podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia, by w przypadku eksportu i sprzedaży win pochodzących od Umawiających się Stron poza ich terytoriami chronione nazwy jednej Umawiającej się Strony, o których mowa w niniejszym artykule, nie były stosowane do opisu i prezentacji wina pochodzącego od drugiej Umawiającej się Strony, chyba że niniejsze Porozumienie stanowi inaczej.

Artykuł 13

Oznaczenia geograficzne,

1. Jeżeli niniejsze Porozumienie nie stanowi inaczej:
- a) w Australii oznaczenia geograficzne Wspólnoty wymienione w załączniku II część A:
- I. podlegają ochronie dla win pochodzących ze Wspólnoty; oraz
- II. Wspólnota nie może ich stosować inaczej niż na warunkach przewidzianych wspólnotowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi; oraz
- b) we Wspólnocie oznaczenia geograficzne Australii wymienione w załączniku II część B:
- I. podlegają ochronie dla win pochodzących z Australii; i
- II. Australia nie może ich stosować inaczej niż na warunkach przewidzianych australijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
2. Umawiające się Strony podejmują niezbędne środki, zgodne z niniejszym Porozumieniem, w celu wzajemnej ochrony oznaczeń geograficznych wymienionych w załączniku II, stosowanych do opisu i prezentacji win pochodzących z terytoriów Umawiających się Stron. Każda Umawiająca się Strona stworzy podstawy prawne dla zainteresowanych stron, by zapobiec stosowaniu oznaczeń geograficznych wymienionych w załączniku II do określania win, które nie pochodzą z miejsc wskazanych przez dane oznaczenie geograficzne.
3. Ochrona przewidziana w ust. 2 ma zastosowanie nawet w przypadku gdy:
- a) wskazane jest prawdziwe pochodzenie wina;
- b) oznaczenie geograficzne jest podane w wersji przetłumaczonej; lub
- c) stosowanym oznaczeniom towarzyszą takie określenia jak „rodzaj”, „odmiana”, „sposób”, „imitacja”, „metoda” itp.
4. Ochrona przewidziana w ust. 2 i 3 nie narusza postanowień art. 15 i 22.
5. W odniesieniu do win należy odmówić rejestracji znaku towarowego, który zawiera oznaczenie geograficzne określające wino i wymienione w załączniku II lub składa się z takiego oznaczenia, albo należy unieważnić rejestrację znaku towarowego dla win, które nie pochodzą z miejsca wskazanego oznaczeniem geograficznym, jeżeli pozwala na to ustawodawstwo krajowe oraz na wniosek zainteresowanej strony.
6. Jeżeli oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku II są identyczne, ochronie podlega każde oznaczenie, pod warunkiem że zostało użyte w dobrej wierze. Umawiające się Strony wspólnie uzgadniają praktyczne warunki zastosowania, na podstawie których identyczne oznaczenia geograficzne będą odróżniane, uwzględniając przy tym konieczność zapewnienia równego traktowania producentów i uniknięcia sytuacji, w której konsumenci mogliby zostać wprowadzeni w błąd.
7. Jeżeli oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku II jest identyczne z oznaczeniem geograficznym państwa trzeciego, zastosowanie mają przepisy art. 23 ust. 3 Porozumienia TRIPs.
8. Postanowienia niniejszego Porozumienia w żadnym wypadku nie naruszają prawa jakiejkolwiek osoby do stosowania w handlu jej nazwiska lub nazwiska jej poprzedników w celach komercyjnych z wyjątkiem przypadków stosowania takiego nazwiska w sposób wprowadzający konsumentów w błąd.
9. Żadne postanowienie niniejszego Porozumienia nie zobowiązuje Umawiającej się Strony do ochrony oznaczenia geograficznego drugiej Umawiającej się Strony wymienionego w załączniku II, które nie jest lub przestało być chronione w kraju pochodzenia lub wyszło z użycia w takim kraju.
10. Umawiające się Strony potwierdzają, że prawa i obowiązki wynikające z niniejszego Porozumienia nie dotyczą oznaczeń geograficznych innych niż te wymienione w załączniku II. Bez uszczerbku dla postanowień Porozumienia dotyczących ochrony oznaczeń geograficznych, do ochrony oznaczeń geograficznych na terytorium każdej z Umawiających się Stron stosuje się postanowienia Porozumienia TRIPs.

Artykuł 14

Nazwy lub odniesienia do państw członkowskich i Australii

1. W Australii odniesienia do państw członkowskich Wspólnoty oraz inne nazwy stosowane do wskazania państwa członkowskiego w celu określenia pochodzenia wina:

- a) są zarezerwowane dla win pochodzących z danego państwa członkowskiego; i
- b) Wspólnota może ich używać wyłącznie na warunkach przewidzianych we wspólnotowych przepisach ustawowych i wykonawczych.

2. We Wspólnocie odniesienia do Australii oraz inne nazwy stosowane w celu wskazania Australii na potrzeby określenia pochodzenia wina:

- a) są zarezerwowane dla win pochodzących z Australii; i
- b) Australia nie może ich stosować inaczej niż na warunkach przewidzianych australijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

Artykuł 15

Procedura przejściowa

Ochrona nazw, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a) pkt I oraz w art. 13, nie zakazuje stosowania poniższych nazw w celu opisu i prezentacji wina w Australii i w państwach trzecich, w przypadku gdy zezwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze, w następujących okresach przejściowych:

- a) 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego Porozumienia – następujących nazw: Burgundy, Chablis, Champagne, Graves, Manzanilla, Marsala, Moselle, Port, Sauterne, Sherry i White Burgundy;
- b) 10 lat od wejścia w życie niniejszego Porozumienia – nazwy Tokay.

Artykuł 16

Określenia tradycyjne

1. Jeżeli niniejsze Porozumienie nie stanowi inaczej, określeń tradycyjnych Wspólnoty wymienionych w załączniku III nie można w Australii używać do:

- a) opisu lub prezentacji wina pochodzącego z Australii; i
- b) opisu lub prezentacji wina pochodzącego ze Wspólnoty inaczej niż w odniesieniu do win, których pochodzenie, kategorię i język opisu wymieniono w załączniku III, oraz na warunkach przewidzianych we wspólnotowych przepisach ustawowych i wykonawczych.

2. Australia przyjmuje niezbędne środki zgodne z niniejszym Porozumieniem, by stosownie do postanowień tego artykułu zapewnić ochronę określeń tradycyjnych wymienionych w załączniku III, stosowanych do opisu i prezentacji win

pochodzących ze Wspólnoty. W tym celu Australia zobowiązana jest do ustanowienia właściwych instrumentów prawnych zapewniających skuteczną ochronę przed stosowaniem określeń tradycyjnych do opisu wina, które do tych określeń nie jest uprawnione, nawet gdy określeniom tradycyjnym towarzyszą takie określenia jak „rodzaj”, „odmiana”, „sposób”, „imitacja”, „metoda” itp.

3. Ochrona przewidziana w ust. 2 nie narusza postanowień art. 17 i 23.

4. Ochrona określenia tradycyjnego ma zastosowanie wyłącznie:

- a) do języka lub języków, w których to określenie zostało zastosowane w załączniku III; i

- b) do kategorii wina, dla którego dane określenie jest objęte ochroną na rzecz Wspólnoty, jak określono w załączniku III.

5. Australia może zezwolić na stosowanie na jej terytorium określeń takich samych lub podobnych do określeń tradycyjnych wymienionych w załączniku III w odniesieniu do win, które nie pochodzą z terytoriów Umawiających się Stron, z zastrzeżeniem, że nie skutkuje to wprowadzeniem konsumentów w błąd, podane jest pochodzenie produktu i stosowanie takie nie stanowi nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 10a Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r. z późniejszymi zmianami.

6. Postanowienia niniejszego Porozumienia w żadnym wypadku nie naruszają prawa jakiegokolwiek osoby do stosowania w handlu jej nazwiska lub nazwiska jej poprzedników prowadzących działalność, z wyjątkiem przypadków stosowania takiego nazwiska w sposób wprowadzający konsumentów w błąd.

7. Bez ograniczania przepisów ust. 5 Australia nie może zezwalać na rejestrację lub stosowanie na jej terytorium znaku towarowego zawierającego określenie tradycyjne wymienione w załączniku III lub składającego się z takiego określenia, w celu opisu lub prezentacji wina, chyba że niniejsze Porozumienie zezwala na stosowanie takiego określenia tradycyjnego w stosunku do danego wina. Jednak wymóg ten:

- a) nie ma zastosowania do znaków towarowych, które zgodnie z prawem i w dobrej wierze zostały zarejestrowane w Australii, lub które przed podpisaniem niniejszego Porozumienia legalnie nabyły prawa w Australii wskutek ich stosowania w dobrej wierze;

- b) nie ma zastosowania do znaków towarowych zarejestrowanych w Australii w dobrej wierze lub znaków, które nabyły prawa w Australii wskutek ich stosowania w dobrej wierze, zanim dane określenie tradycyjne zostało objęte ochroną na mocy niniejszego Porozumienia, w przypadku określeń tradycyjnych zawartych w załączniku III po podpisaniu niniejszego Porozumienia; i

- c) nie zakazuje stosowania znaków towarowych, o których mowa w lit. a) i b), w państwach trzecich, jeżeli zezwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze danego państwa trzeciego.

Niniejsze postanowienie nie narusza prawa Wspólnoty do stosowania odnośnych określeń tradycyjnych zgodnie z postanowieniami ust. 1 lit. b).

8. Bez ograniczania postanowień ust. 5, 6 i 7 oraz art. 23 Australia nie zezwala, by na potrzeby opisu i prezentacji wina stosowano na jej terytorium nazwy handlowe, które zawierają określenie tradycyjne wymienione w załączniku III lub składają się z takiego określenia. Jednak wymóg ten:

- a) nie ma zastosowania do nazw handlowych, które zgodnie z prawem i w dobrej wierze zostały zarejestrowane w Australii przed podpisaniem niniejszego Porozumienia;
- b) nie ma zastosowania do nazw handlowych, które zgodnie z prawem i w dobrej wierze zostały zarejestrowane w Australii, zanim dane określenie tradycyjne zostało objęte ochroną na mocy niniejszego Porozumienia, w przypadku nazw handlowych zawartych w załączniku III po podpisaniu niniejszego Porozumienia; i
- c) nie zakazuje stosowania takich nazw handlowych w państwach trzecich, jeżeli zezwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze danego państwa trzeciego.

Przepisy lit. a), b) i c) nie zezwalają na stosowanie nazwy handlowej w sposób wprowadzający konsumenta w błąd.

9. Żadne postanowienie niniejszego Porozumienia nie zobowiązuje Australii do ochrony określenia tradycyjnego wymienionego w załączniku III, które nie jest lub przestało być chronione w kraju pochodzenia lub wyszło z użycia we Wspólnocie.

Artykuł 17

Procedura przejściowa

Ochrona nazw określonych w art. 12 ust. 1 lit. a) pkt III oraz w art. 16 nie zakazuje stosowania następujących nazw w celu opisu i prezentacji wina w Australii i w państwach trzecich, w przypadku gdy zezwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze, w okresie przejściowym wynoszącym 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego Porozumienia: Amontillado, Auslese, Claret, Fino, Oloroso, Spatlese.

Artykuł 18

Kategorie win i opisy handlowe

1. Jeżeli postanowienia niniejszego Porozumienia nie stanowią inaczej, kategorie win wymienione w załączniku IV część A oraz opisy handlowe wymienione w załączniku IV część B w Australii:

- a) są zarezerwowane dla win pochodzących ze Wspólnoty; i
- b) Wspólnota może ich używać wyłącznie na warunkach przewidzianych we wspólnotowych przepisach ustawowych i wykonawczych.

2. Żadne postanowienie niniejszego Porozumienia nie zobowiązuje Australii do zastrzegania kategorii wina lub opisu handlowego wymienionego w załączniku IV, które nie jest lub przestało być zastrzeżone w kraju pochodzenia lub wyszło z użycia we Wspólnocie.

TYTUŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE W SPRAWIE PREZENTACJI I OPISU

Artykuł 19

Zasada ogólna

Na winach nie można zamieszczać etykiet zawierających fałszywe lub błędne wyrażenia dotyczące właściwości, składu, jakości lub pochodzenia wina.

Artykuł 20

Dane fakultatywne

1. W przypadku handlu winem między Umawiającymi się Stronami wino pochodzące z Australii, które:

- a) jest opatrzone oznaczeniem geograficznym wymienionym w załączniku II część B, można opisywać lub prezentować we Wspólnocie wraz z danymi fakultatywnymi określonymi w ust. 3, pod warunkiem że takie dane stosuje się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do producentów wina w Australii, w szczególności z ustawą o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation Act) z 1980 r., z ustawą o praktykach handlowych (Trade Practices Act) z 1974 r. oraz z Kodeksem norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (Australia New Zealand Food Standards Code); i

- b) nie jest opatrzone oznaczeniem geograficznym wymienionym w załączniku II część B, można opisywać lub prezentować we Wspólnocie wraz z danymi fakultatywnymi określonymi w ust. 3 lit. d), g) i l), pod warunkiem że takie dane stosuje się zgodnie z regułami mającymi zastosowanie do producentów wina w Australii, w szczególności z ustawą o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation Act) z 1980 r., z ustawą o praktykach handlowych (Trade Practices Act) z 1974 r. oraz z Kodeksem norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (Australia New Zealand Food Standards Code).

2. W przypadku handlu winem między Umawiającymi się Stronami wino pochodzące ze Wspólnoty, które:

- a) jest opatrzone oznaczeniem geograficznym wymienionym w załączniku II część A, można opisywać lub prezentować w Australii wraz z danymi fakultatywnymi określonymi w ust. 3, pod warunkiem że wino takie jest opatrzone etykietą zgodnie z tytułem V rozdział II oraz z załącznikami VII i VIII rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 i z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 753/2002 oraz że stosowane dane nie są fałszywe ani błędne w rozumieniu ustawy o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation Act) z 1980 r. oraz ustawy o praktykach handlowych (Trade Practices Act) z 1974 r.; i

- b) nie jest opatrzone oznaczeniem geograficznym wymienionym w załączniku II część A, można opisywać lub prezentować w Australii wraz z danymi fakultatywnymi określonymi w ust. 3 lit. d), g) i l), pod warunkiem że wino takie jest opatrzone etykietą zgodnie z tytułem V rozdział II

oraz z załącznikami VII i VIII rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 i z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 753/2002, oraz że stosowane dane nie są fałszywe ani błędne w rozumieniu ustawy o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation Act) z 1980 r. oraz ustawy o praktykach handlowych (Trade Practices Act) z 1974 r.

3. Dane fakultatywne, o których mowa w ust. 1 i 2, to:

- a) rocznik, według roku zbiorów winogron, pod warunkiem że przynajmniej 85 % wina uzyskano z winogron zebranych w danym roku, z wyjątkiem win wspólnotowych otrzymywanych z winogron zebranych zimą, kiedy należy wskazać raczej rok, w którym rozpoczął się dany rok obrotowy, a nie rocznik;
- b) nazwa odmiany winorośli lub jej synonim, zgodnie z art. 22;
- c) określenie dotyczące nagrody, medalu lub konkursu, natomiast w przypadku australijskiej nagrody, medalu lub konkursu – wskazanie, że informacja o konkursie została przekazana właściwemu organowi we Wspólnocie;
- d) wskazanie rodzaju produktu, jak określono w załączniku VI;
- e) nazwa winnicy;
- f) w przypadku wina pochodzącego z terytorium Wspólnoty – nazwa plantacji, w którym uprawia się winorośl, pod warunkiem że winogrona pochodzą z tej plantacji i tam zachodzi fermentacja;
- g) specyficzna barwa wina;
- h) punkt butelkowania wina;
- i) z zastrzeżeniem załącznika VIII, wskazanie metody produkcji wina;
- j) w przypadku Wspólnoty – określenia tradycyjne wymienione w załączniku III;
- k) w przypadku Australii – określenie wina gatunkowego wymienione w załączniku V;
- l) nazwisko, tytuł i adres osoby, która brała udział we wprowadzaniu wina do obrotu.

Artykuł 21

Prezentacja

1. Umawiające się Strony uzgadniają, że w przypadku gdy dane muszą być obowiązkowo zamieszczone na etykiecie wina na mocy obowiązujących przepisów ustawowych i wykonawczych importującej Umawiającej się Strony, w tym samym polu widzenia lub gdzie indziej na zbiorniku z winem można zamieścić inne obowiązkowe dane.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1, jeżeli określenie wina gatunkowego wymienione w załączniku V zamieszcza się

w ramach podstawowego oznaczenia handlowego na etykiecie wina, należy je obowiązkowo zamieścić w tym samym polu widzenia co oznaczenie geograficzne dla Australii wymienione w załączniku II część B, stosując czcionkę o tym samym rozmiarze. Do celów niniejszego ustępu „podstawowe oznaczenie handlowe” to oznaczenie produktu zamieszczane na części zbiornika z winem lub opakowania, które ma być prezentowane konsumentowi w ramach normalnej ekspozycji.

3. Umawiające się Strony uzgadniają, że dane, o których mowa w ust. 1, w tym określenie wina gatunkowego wymienione w załączniku V, można zamieścić dodatkowo w jakimkolwiek miejscu na zbiorniku z winem, nawet jeżeli występują w tym samym polu widzenia co oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku II.

4. Wspólnota zgadza się, by wino pochodzące z Australii mogło być opisywane lub prezentowane we Wspólnocie wraz z danymi dotyczącymi liczby standardowych drinków w winie, pod warunkiem że dane są zamieszczane zgodnie z regułami mającymi zastosowanie do producentów wina w Australii, w szczególności z ustawą o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation Act) z 1980 r., z ustawą o praktykach handlowych (Trade Practices Act) z 1974 r. oraz z Kodeksem norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (Australia New Zealand Food Standards Code).

Artykuł 22

Odmiany winorośli

1. Każda Umawiająca się Strona zgadza się zezwolić na stosowanie na jej terytorium przez drugą Umawiającą się Stronę nazw jednej lub większej liczby odmian winorośli lub, w stosownych przypadkach, ich synonimów, na potrzeby opisu i prezentacji wina, z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) nazwy odmian winorośli lub ich synonimy zamieszczone są w klasyfikacji odmian sporządzonej przez Międzynarodową Organizację ds. Winorośli i Wina (Organisation International de la Vigne et du Vin – OIV), Unię Ochrony Odmian Roślin (Union for the Protection of Plant Varieties – UPOV) lub Międzynarodowy Zarząd ds. Zasobów Genetycznych Roślin (International Board for Plant Genetic Resources – IGPBR);
- b) w przypadku gdy wino nie składa się w całości z odmiany (odmian) określonej(-ych) daną nazwą lub jej synonimem, przynajmniej 85 % wina uzyskuje się z tej odmiany (odmian) po odjęciu ilości produktów używanych do ewentualnego słodzenia i kultur mikroorganizmów (ich ilość stanowi nie więcej niż 5 % wina);
- c) każda nazwa odmiany(odmian) winorośli lub jej(ich) synonim zamieszczony(-e) na etykiecie musi(-szyć) występować w składzie wina w proporcji większej niż odmiana czy odmiany niewymienione na etykiecie;
- d) w przypadku gdy podane są nazwy dwóch lub większej liczby odmian winorośli lub ich synonimy, należy je wymienić malejąco według objętości, stosując do tego celu czcionkę dowolnych rozmiarów;

- e) nazwy odmian winorośli lub ich synonimy należy zamieścić w tym samym polu widzenia lub na zewnątrz, zależnie od wewnętrznych przepisów kraju eksportującego;
- f) nazw odmian lub ich synonimów nie wolno stosować w sposób, który mógłby wprowadzić konsumentów w błąd co do pochodzenia wina. W tym celu Umawiające się Strony mogą określić praktyczne warunki stosowania nazw.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 lit. a) pkt I i art. 12 ust. 1 lit. b) pkt I Umawiające się Strony uzgadniają, co następuje:

- a) w przypadku gdy nazwa odmiany winorośli lub jej synonim zawiera wspólnotowe oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku II część A lub składa się z takiego oznaczenia, Australia może stosować daną nazwę odmiany winorośli lub jej synonim na potrzeby opisu lub prezentacji wina pochodzącego z terytorium Australii, jeżeli dana nazwa odmiany winorośli lub jej synonim znajduje się w załączniku VII; i
- b) w przypadku gdy nazwa odmiany winorośli lub jej synonim zawiera australijskie oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku II część B lub składa się z takiego oznaczenia, Wspólnota może stosować daną nazwę odmiany winorośli lub jej synonim na potrzeby opisu lub prezentacji wina pochodzącego z jej terytorium, jeżeli danej nazwy odmiany winorośli lub jej synonimu użyto w dobrej wierze przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

3. Niezależnie od postanowień art. 12 oraz niniejszego artykułu Umawiające się Strony uzgadniają, że w okresie przejściowym, który kończy się 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego Porozumienia, nazwę „Hermitage” można stosować dla win pochodzących z Australii jako synonim dla odmiany winorośli „Shiraz” do celów sprzedaży w krajach spoza terytorium Wspólnoty, jeżeli pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze Australii oraz innych krajów i pod warunkiem że sposób użycia tej nazwy nie skutkuje wprowadzeniem konsumentów w błąd.

4. Niezależnie od postanowień niniejszego artykułu Umawiające się Strony uzgadniają, że w okresie przejściowym, który kończy się 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego Porozumienia, nazwę odmiany winorośli „Lambrusco” można stosować dla win pochodzących z Australii jako opis typu wina tradycyjnie wytwarzanego i sprzedawanego pod tą nazwą w krajach spoza terytorium Wspólnoty, jeżeli pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze Australii oraz innych krajów i pod warunkiem że sposób użycia tej nazwy nie powoduje wprowadzenia konsumentów w błąd.

Artykuł 23

Określenia win gatunkowych,

Australia może używać określeń wymienionych w załączniku V w celu opisu i prezentacji wina pochodzącego z Australii,

zgodnie z warunkami stosowania określonymi w tym załączniku oraz z przepisami art. 20.

Artykuł 24

Wina pochodzące z Australii z oznaczeniem geograficznym

Bez uszczerbku dla bardziej restrykcyjnych przepisów prawa australijskiego Umawiające się Strony uzgadniają, że Australia może stosować oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku II część B w celu opisu i prezentacji wina pochodzącego z Australii, na następujących warunkach:

- a) w przypadku użycia pojedynczego oznaczenia geograficznego, przynajmniej 85 % wina pozyskuje się z winogron zebranych w danej jednostce geograficznej;
- b) w przypadku użycia maksymalnie trzech oznaczeń geograficznych dla tego samego wina:
- I. przynajmniej 95 % wina pozyskuje się z winogron zebranych w tych samych jednostkach geograficznych, z zastrzeżeniem, że przynajmniej 5 % wina przypada na jedno ze wskazanych oznaczeń geograficznych; i
  - II. oznaczenia geograficzne na etykiecie należy wymienić malejąco, według objętości.

Artykuł 25

Egzekwowanie przestrzegania wymogów w zakresie etykietowania

1. Jeżeli opis lub prezentacja wina, w szczególności na etykiecie czy też w dokumentach urzędowych lub handlowych bądź w reklamie, narusza postanowienia niniejszego Porozumienia, Umawiające się Strony zobowiązane są zastosować konieczne środki administracyjne lub podjąć kroki prawne zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

2. Środki i postępowanie określone w ust. 1 podejmuje się w szczególności w następujących przypadkach:

- a) gdy tłumaczenie opisów przewidzianych przepisami prawa wspólnotowego lub australijskiego na język lub języki drugiej Umawiającej się Strony skutkuje pojawieniem się słów, które może wprowadzać w błąd co do pochodzenia, rodzaju lub jakości wina w ten sposób opisanego lub zaprezentowanego;
- b) gdy opisy, znaki towarowe, nazwy, napisy lub ilustracje, które w sposób bezpośredni lub pośredni podają fałszywe lub błędne informacje co do miejsca wytworzenia, pochodzenia, rodzaju, odmiany winorośli lub istotnych właściwości wina, znajdują się na zbiornikach lub opakowaniach, w reklamie czy też w dokumentach urzędowych lub handlowych dotyczących win, których nazwy podlegają ochronie na mocy niniejszego Porozumienia;
- c) gdy stosowane jest opakowanie, które wprowadza w błąd co do pochodzenia wina.

Artykuł 26

Utrzymanie istniejącego stanu

Umawiające się Strony nie mogą wprowadzać do swoich krajowych prawodawstw warunków, które byłyby mniej korzystne od tych przewidzianych w niniejszym Porozumieniu lub w ich wewnętrznym prawodawstwie obowiązującym w dniu podpisania tego Porozumienia, w szczególności w prawodawstwie określonym w załączniku IX, odnoszącym się do opisu, prezentacji, pakowania lub składu win drugiej Umawiającej się Strony.

TYTUŁ IV

WYMOGI W ZAKRESIE CERTYFIKACJI

Artykuł 27

Certyfikacja

1. Wspólnota zezwala bez ograniczeń czasowych na import wina pochodzącego z Australii zgodnie z przepisami dotyczącymi uproszczonej procedury certyfikacyjnej, ustanowionymi w art. 24 ust. 2 akapit drugi i art. 26 rozporządzenia Komisji (WE) nr 883/2001 ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 w odniesieniu do handlu w sektorze wina z państwami trzecimi. W tym celu oraz zgodnie ze wspomnianymi przepisami Australia:

- a) zobowiązana jest dostarczyć dokumenty certyfikacyjne oraz raport z analizy przez właściwy organ; lub
- b) gdy właściwy organ określony w lit. a) upewni się, że indywidualni producenci są kompetentni do wykonywania takiego zakresu obowiązków:
  - I. indywidualnie uznaje producentów upoważnionych do sporządzania dokumentów certyfikacyjnych i raportów z analiz;
  - II. nadzoruje i kontroluje zatwierdzonych producentów;
  - III. dwa razy w roku, w styczniu i lipcu, dostarcza Komisji nazwy i adresy zatwierdzonych producentów wraz z ich urzędowymi numerami rejestracji;
  - IV. niezwłocznie informuje Komisję o wszelkich zmianach w nazwach i adresach zatwierdzonych producentów; i
  - V. niezwłocznie powiadamia Komisję o cofnięciu zezwolenia producentowi.

2. Niezależnie od przepisów art. 26 rozporządzenia Komisji (WE) nr 883/2001 odnoszących się do uproszczonego formularza VI 1 obowiązuje podanie tylko następujących informacji:

- a) w rubryce 2 dokumentu certyfikacyjnego – nazwa (nazwisko) i adres importera lub odbiorcy;
- b) w rubryce 6 dokumentu certyfikacyjnego – „opis produktu” zawierający: nominalne stężenie (np. 75 cl), oznaczenie handlowe (tj. „wino australijskie”), chronione oznaczenie

geograficzne (patrz załącznik II część B), określenie wina gatunkowego (patrz załącznik V), nazwa odmiany (odmian) winorośli i rocznik, jeżeli są zamieszczone na etykiecie;

- c) w rubryce 11 dokumentu certyfikacyjnego – niepowtarzalny numer analizy nadany przez właściwy organ australijski.

3. Na potrzeby niniejszego artykułu, właściwym organem w przypadku Australii jest Australijskie Stowarzyszenie ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation) lub inny organ (lub organy) wyznaczony do tego celu przez Australię.

4. Z zastrzeżeniem postanowień art. 28 Wspólnota nie obejmuje importu wina pochodzącego z Australii bardziej restrykcyjnym lub szerzej zakrojonym systemem certyfikacji niż ten, który był stosowany do takiego przywozu we Wspólnocie w dniu 1 marca 1994 r., i który może być stosowany do win przywożonych z innych krajów dysponujących równorzędnym nadzorem i środkami kontroli.

5. Z zastrzeżeniem postanowień art. 28 Australia nie obejmuje importu wina pochodzącego ze Wspólnoty bardziej restrykcyjnym lub szerzej zakrojonym systemem certyfikacji niż ten, który był stosowany do takiego przywozu w Australii w dniu 1 stycznia 1992 r., i który może być stosowany do win przywożonych z innych krajów dysponujących równorzędnym nadzorem i środkami kontroli.

Artykuł 28

Certyfikacja tymczasowa

1. Umawiające się Strony zastrzegają sobie prawo wprowadzenia tymczasowych dodatkowych wymogów w zakresie certyfikacji w odpowiedzi na uzasadnione zagrożenia porządku publicznego, jak zdrowie lub ochrona konsumenta, lub w celu przeciwdziałania nadużyciom finansowym. W tym przypadku druga Umawiająca się Strona otrzymuje w odpowiednim czasie właściwe informacje w celu umożliwienia jej zastosowania się do takich dodatkowych wymogów.

2. Umawiające się Strony uzgadniają, że stosowanie takich wymogów nie może wykroczać poza okres niezbędny do zareagowania na określone zagrożenie porządku publicznego, w odpowiedzi na który zostały wprowadzone.

TYTUŁ V

ZARZĄDZANIE POROZUMIENIEM

Artykuł 29

Współpraca Umawiających się Stron

1. Umawiające się Strony utrzymują bezpośrednie kontakty we wszystkich sprawach związanych z niniejszym Porozumieniem, wykorzystując w tym celu swoje organy przedstawicielskie oraz Wspólny Komitet ustanowiony na mocy art. 30. W szczególności Umawiające się Strony starają się rozwiązać spory wynikłe z niniejszego Porozumienia, korzystając w pierwszej kolejności z pośrednictwa swoich organów przedstawicielskich lub Wspólnego Komitetu.

2. Australia wyznacza na swój organ przedstawicielski Departament Rolnictwa, Rybołówstwa i Leśnictwa (Department of Agriculture, Fisheries and Forestry) lub jakąkolwiek agencję powołaną w miejsce tego departamentu przez rząd Australii. Wspólnota wyznacza na swój organ przedstawicielski Dyrekcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich przy Komisji Europejskiej. Umawiające się Strony zobowiązane są informować się wzajemnie o zmianie organu przedstawicielskiego.

3. Australia, reprezentowana przez Departament Rolnictwa, Rybołówstwa i Leśnictwa, oraz Wspólnota:

- a) mogą wyrażać zgodę na dokonywanie zmian w załącznikach i protokole do niniejszego Porozumienia. Załącznik lub protokół uważa się za zmieniony z dniem wspólnie ustalonym przez Umawiające się Strony;
- b) mogą uzgadniać praktyczne warunki, o których mowa w art. 13 ust. 6 i art. 22 ust. 1 lit. f);
- c) przekazują sobie wzajemnie pisemne informacje o zamiarze wprowadzenia nowych przepisów lub zmian do obowiązujących przepisów dotyczących porządku publicznego, jak zdrowie lub ochrona praw konsumenta, mających wpływ na sektor wina;
- d) przekazują sobie wzajemnie pisemne informacje o środkach ustawodawczych lub administracyjnych oraz o decyzjach sądowych dotyczących stosowania niniejszego Porozumienia, jak również o środkach przyjętych na podstawie takich decyzji; i
- e) mogą uzgodnić, że odesłanie do przepisu ustawowego lub wykonawczego zawarte w postanowieniu niniejszego Porozumienia należy traktować jako odesłanie do tego przepisu wraz z późniejszymi zmianami i obowiązującego w określonym dniu po podpisaniu tego Porozumienia.

Artykuł 30

Wspólny Komitet

1. Ustanawia się Wspólny Komitet składający się z przedstawicieli Wspólnoty i Australii.
2. Wspólny Komitet może formułować zalecenia i przyjmować decyzje na zasadzie jednomyślności. Sam określa swój regulamin. Zbiera się na wniosek którejkolwiek z Umawiających się Stron, na przemian we Wspólnocie i Australii, w terminie, w miejscu oraz w sposób (może to być również wideokonferencja) ustalony wspólnie przez Umawiające się Strony, lecz nie później niż 90 dni od przedstawienia wniosku.
3. Wspólny Komitet może podejmować decyzje:
  - a) o zmianie załączników i protokołu do niniejszego Porozumienia. Załącznik lub protokół uważa się za zmieniony z dniem wspólnie ustalonym przez Umawiające się Strony;

b) w sprawie praktycznych warunków, o których mowa w art. 13 ust. 6 i art. 22 ust. 1 lit. f); i

c) może zdecydować, że odesłanie do przepisu ustawowego lub wykonawczego zawarte w postanowieniu niniejszego Porozumienia należy traktować jako odesłanie do tego przepisu wraz z późniejszymi zmianami i obowiązującego w określonym dniu po podpisaniu tego Porozumienia.

4. Wspólny Komitet dba również o prawidłową realizację niniejszego Porozumienia i może rozpatrywać sprawy związane z jego wdrożeniem i wykonaniem. W szczególności odpowiada za:

- a) wymianę informacji między Umawiającymi się Stronami w celu zoptymalizowania realizacji niniejszego Porozumienia;
- b) zalecanie propozycji w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Umawiających się Stron w odniesieniu do sektora wina lub wódek;
- c) ustalanie wykazu honorariów i wydatków, o których mowa w art. 10 ust. 9 i art. 38 ust. 7.

5. Wspólny Komitet może omawiać wszelkie sprawy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w odniesieniu do sektora wina.

6. Wspólny Komitet może ułatwiać kontakty między producentami wina a przedstawicielami branży Umawiających się Stron.

Artykuł 31

Stosowanie i realizacja Porozumienia

Umawiające się Strony wyznaczają punkty kontaktowe określone w załączniku X, odpowiadające za stosowanie i realizację niniejszego Porozumienia.

Artykuł 32

Wzajemna pomoc Umawiających się Stron

1. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron ma powody, by podejrzewać, że:

- a) wino lub partia win określonych w art. 2, która jest lub była przedmiotem handlu między Australią a Wspólnotą, jest niezgodna z przepisami regulującymi sektor wina we Wspólnocie lub w Australii, lub z postanowieniami niniejszego Porozumienia; i
- b) naruszone w ten sposób przepisy mają szczególne znaczenie dla drugiej Umawiającej się Strony i takie naruszenie może skutkować podjęciem środków administracyjnych lub kroków prawnych,

dana Umawiająca się Strona, za pośrednictwem swojego punktu kontaktowego, niezwłocznie informuje o tym punkt kontaktowy lub inne właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony.

2. Do informacji, które należy dostarczyć zgodnie z ust. 1, należy załączyć dokumenty urzędowe, handlowe lub inne właściwe dokumenty; należy również wskazać rodzaj środków administracyjnych lub kroków prawnych, które w razie konieczności mogą zostać podjęte. Informacja taka zawiera w szczególności następujące dane dotyczące odnośnego wina:

- a) producenta lub osobę, która dysponuje winem;
- b) skład i właściwości organoleptyczne wina;
- c) opis i prezentację wina;
- d) szczegóły dotyczące naruszonych przepisów w sprawie produkcji i wprowadzania do obrotu.

TYTUŁ VI

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 33

Wina w tranzycie

Tytuły I, II, III i IV nie mają zastosowania do win, które:

- a) są przewożone w tranzycie przez terytorium jednej z Umawiających się Stron; lub
- b) pochodzą z terytorium jednej z Umawiających się Stron i są przesyłane w małych ilościach między Umawiającymi się Stronami, na warunkach i zgodnie z procedurami przewidzianymi w pkt II protokołu.

Artykuł 34

Porozumienie WTO

Niniejsze Porozumienie nie narusza praw i obowiązków Umawiających się Stron wynikających z Porozumienia WTO.

Artykuł 35

Środki sanitarne i fitosanitarne

1. Postanowienia niniejszego Porozumienia nie naruszają prawa Umawiających się Stron do podejmowania środków sanitarnych i fitosanitarnych koniecznych do ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, zdrowia zwierząt i roślin, pod warunkiem że środki takie są zgodne z postanowieniami Porozumienia w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures), zawartego w załączniku 1 A do Porozumienia WTO.

2. Każda Strona podejmuje starania, by w ramach procedur określonych w art. 29 możliwie jak najszybciej poinformować drugą Stronę o zmianach, które mają związek z winem sprzedawanym na jej terytorium i mogą prowadzić do przyjęcia środków koniecznych do ochrony zdrowia lub życia ludzkiego,

zdrowia zwierząt i roślin, zwłaszcza środków dotyczących określenia konkretnych limitów zanieczyszczeń i odpadków, w celu uzgodnienia wspólnego podejścia.

3. Bez uszczerbku dla ust. 2 w przypadku gdy jedna Umawiająca się Strona podejmuje lub proponuje pilne podjęcie środków sanitarnych i fitosanitarnych z uwagi na fakt, że zatwierdzona praktyka enologiczna, proces lub wymóg w zakresie składu zagraża zdrowiu ludzkiemu, dana Umawiająca się Strona powiadamia o tym drugą Umawiającą się Stronę za pośrednictwem właściwych organów przedstawicielskich lub Wspólnego Komitetu w terminie 30 dni od podjęcia lub zaproponowania takiego pilnego środka zależnie od potrzeby podyktowanej sytuacją w celu uzgodnienia wspólnego podejścia.

Artykuł 36

Zakres terytorialny

Niniejsze Porozumienie ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, do których ma zastosowanie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, na warunkach ustanowionych w tym Traktacie, oraz z drugiej strony do terytorium Australii.

Artykuł 37

Konsultacje

1. Jeżeli w opinii jednej z Umawiających się Stron druga Umawiająca się Strona nie wywiązała się ze zobowiązań wynikających z niniejszego Porozumienia, natomiast rozwiązanie danej kwestii spornej na podstawie art. 29 ust. 1 było niemożliwe, Strona ta może wystąpić z pisemnym wnioskiem o konsultacje z drugą Umawiającą się Stroną. W terminie 30 dni od otrzymania takiego wniosku Umawiające się Strony podejmują wzajemne konsultacje w celu rozwiązania kwestii spornej.

2. Umawiająca się Strona, która żąda konsultacji, przedstawia drugiej Umawiającej się Stronie wszelkie informacje niezbędne do szczegółowego zbadania danej sprawy.

3. W przypadkach gdy jakakolwiek zwłoka mogłaby stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub osłabić skuteczność środków mających na celu kontrolę nadużyć finansowych, Umawiająca się Strona może podjąć właściwe przejściowe środki ochronne, pod warunkiem że konsultacje będą miały miejsce bezpośrednio po podjęciu takich środków.

4. Jeżeli sporna kwestia nie zostanie rozwiązana w terminie 60 dni od otrzymania wniosku o konsultacje, Umawiające się Strony mogą za obopólną zgodą:

- a) przedłużyć okres konsultacji; lub
- b) skierować sprawę do rozpatrzenia przez właściwy organ.

Artykuł 38

Arbitraż

1. Jeżeli rozwiązanie spornej kwestii zgodnie z art. 37 (innej niż zastrzeżenie, o którym mowa w art. 9) jest niemożliwe, Umawiające się Strony mogą za obopólną zgodą skierować sprawę do arbitrażu, mając 60 dni na wzajemne powiadomienie się o wyznaczeniu arbitra z zastosowaniem kryteriów określonych w ust. 4.

2. W terminie 30 dni od dnia wyznaczenia drugiego arbitra obaj arbitrzy wyznaczeni zgodnie z ust. 1 wyznaczają trzeciego arbitra za obopólną zgodą. Jeżeli dwaj pierwsi arbitrzy nie mogą dojść do porozumienia w sprawie wyznaczenia trzeciego arbitra, Umawiające się Strony wspólnie podejmują decyzję o wyznaczeniu trzeciego arbitra w terminie 30 dni.

3. Jeżeli Umawiające się Strony nie mogą dojść do porozumienia w sprawie wyboru trzeciego arbitra w terminie 30 dni, jak określono w ust. 2, koniecznego wyboru dokonuje prezes lub członek Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (mając na uwadze kolejność według starszeństwa) na wniosek jednej z Umawiających się Stron w terminie kolejnych 60 dni, stosując przy tym kryteria określone w ust. 4, zgodnie z praktyką obowiązującą w Trybunale.

4. Wyznaczony trzeci arbiter przewodniczy procedurze arbitrażowej i musi posiadać kwalifikacje w dziedzinie prawa. Arbitrzy (oprócz arbitra występującego w charakterze przewodniczącego) muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje w dziedzinie będącej przedmiotem rozważań panelu arbitrażowego.

5. W terminie 30 dni od wyboru trzeciego arbitra wszyscy trzej arbitrzy określają wspólnie reguły procedury roboczej dla arbitrażu, uwzględniając przy tym fakultatywne reguły arbitrażu Stałego Trybunału Arbitrażowego do rozstrzygania sporów między dwoma państwami z zastrzeżeniem, że Umawiające się Strony mogą w każdej chwili odstąpić od reguł procedury roboczej lub je zmienić za obopólną zgodą.

6. Trzej arbitrzy formułują wnioski w danej sprawie w terminie maksymalnie 90 dni od wyznaczenia trzeciego arbitra. Wnioski takie formułuje się na podstawie decyzji większości.

7. Umawiające się Strony pokrywają na równi koszty arbitrażu, w tym koszty związane z wynagrodzeniem arbitrów. Honoraria i wydatki arbitrów pokrywa się zgodnie z taryfami ustanowionymi przez Wspólny Komitet.

8. Postanowienie arbitrów jest ostateczne i wiążące.

9. Umawiające się Strony mogą skierować do arbitrażu na mocy niniejszego artykułu każdą inną sprawę dotyczącą dwustronnego handlu winem, podejmując taką decyzję za obopólną zgodą.

Artykuł 39

Współpraca w sektorze wina

1. Umawiające się Strony mogą za obopólną zgodą dokonać zmiany niniejszego Porozumienia w celu wzmocnienia poziomu współpracy w sektorze wina. Strony uzgadniają, że przystąpią do konsultacji mających na celu harmonizację przepisów dotyczących wymogów w zakresie etykietowania wina.

2. W ramach niniejszego Porozumienia każda z Umawiających się Stron może przedstawić propozycje dotyczące poszerzenia zakresu współpracy, uwzględniając doświadczenie zdobyte podczas stosowania niniejszego Porozumienia.

Artykuł 40

Istniejące zapasy

Wina, które w momencie wejścia w życie niniejszego Porozumienia lub po zakończeniu odpowiednich okresów przejściowych przewidzianych w art. 15, 17 lub 22 ust. 3 i 4 zostały legalnie wyprodukowane, opisane i zaprezentowane, ale w sposób zakazany na mocy niniejszego Porozumienia, mogą być sprzedawane z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) jeżeli wino zostało wyprodukowane przy zastosowaniu jednej lub kilku praktyk enologicznych lub procesów niewymienionych w załączniku I, wina można sprzedawać do wyczerpania zapasów;
- b) jeżeli wina są opisane i zaprezentowane przy użyciu określeń zakazanych na mocy niniejszego Porozumienia, wina mogą być sprzedawane:
  - I. przez hurtowników:
    - A. wina słodkie – przez okres pięciu lat;
    - B. inne wina – przez okres trzech lat;
  - II. przez sprzedawców detalicznych – do wyczerpania zapasów.

Artykuł 41

Porozumienie

Protokół i załączniki dodane do niniejszego Porozumienia stanowią jego integralną część.

Artykuł 42

Autentyczne wersje językowe

Niniejsze Porozumienie sporządzono w dwóch egzemplarzach, w językach: angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim, przy czym wszystkie teksty są na równi autentyczne.

Artykuł 43

Wygaśnięcie Porozumienia z 1994 r.

Umawiające się Strony uzgadniają, że z dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia wygasają następujące instrumenty:

- a) Porozumienie między Australią a Wspólnotą Europejską w sprawie handlu winem oraz Protokół do tego Porozumienia sporządzone w Brukseli i Canberze (w dniach 26–31 stycznia 1994 r.);
- b) listy wymienione w związku z Porozumieniem, sporządzone w Brukseli i Canberze (w dniach 26–31 stycznia 1994 r.), zatytułowane:
  - I. wymiana listów w sprawie warunków regulujących produkcję i znakowanie win musujących „fermentujących w butelkach” pochodzących z Australii;
  - II. wymiana listów w sprawie warunków regulujących produkcję i znakowanie australijskich win opisanych i prezentowanych przy użyciu terminu „botrytis” lub podobnych, „noble late harvested” lub „special late harvested”;
  - III. wymiana listów dotycząca art. 8 i 14 Porozumienia między Wspólnotą Europejską a Australią [Australią a Wspólnotą Europejską] w sprawie handlu winem;

- IV. wymiana listów dotycząca związku pomiędzy Porozumieniem między Wspólnotą Europejską a Australią [Australią a Wspólnotą Europejską] w sprawie handlu winem i art. 24 ust. 1 Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPs);
- V. wymiana listów dotycząca Porozumienia między Wspólnotą Europejską a Australią [Australią a Wspólnotą Europejską] w sprawie handlu winem;
- VI. wymiana listów w sprawie użycia w Australii terminu „Frontignac”.

Artykuł 44

Wejście w życie

1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Umawiające się Strony przekazały sobie pisemne notyfikacje, że spełniono odnośne wymogi warunkujące jego wejście w życie.
2. Każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć niniejsze Porozumienie, wręczając drugiej Umawiającej się Stronie pisemne wypowiedzenie z rocznym wyprzedzeniem.

Съставено в Брюксел на първи декември две хиляди и осма година.
Hecho en Bruselas el uno de diciembre de dosmil ocho.
V Bruselu dne prvního prosince dva tisíce osm.
Udfærdiget i Bruxelles den første december to tusind og otte.
Geschehen zu Brüssel am ersten Dezember zweitausendacht.
Kahe tuhande kaheksanda aasta detsembrikuu esimesel päeval Brüsselis.
Ἐγινε στις Βρυξέλλες, την πρώτη Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες οκτώ.
Done at Brussels on the first day of December in the year two thousand and eight.
Fait à Bruxelles, le premier décembre deux mille huit.
Fatto a Bruxelles, addì primo dicembre duemilaotto.
Briselē, divtūkstoš astotā gada pirmajā decembrī.
Priimta du tūkstančiai aštuntų metų gruodžio pirmą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétézer-nyolcadik év december első napján.
Magħmul fi Brussell, fl-ewwel jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u tmienja.
Gedaan te Brussel, de eerste december tweeduizend acht.
Sporządzono w Brukseli dnia pierwszego grudnia roku dwa tysiące ósmego.
Feito em Bruxelas, em um de Dezembro de dois mil e oito.
Întocmit la Bruxelles, la întâi decembrie două mii opt.
V Bruseli dňa prvého decembra dvetisícosem.
V Bruslju, dne prvega decembra leta dva tisoč osem.
Tehty Brysselissä ensimmäisenä päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakahdeksan.
Som skedde i Bryssel den första december tjugohundraåtta.

За Европейската общност
Por la Comunidad Europea
Za Evropské společenství
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Euroopa Ühenduse nimel
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Eiropas Kopienas vārdā
Europos bendrijos vardu
Az Európai Közösség részéről
Għall-Komunità Ewropea
Voor de Europese Gemeenschap
W imieniu Wspólnoty Europejskiej
Pela Comunidade Europeia
Pentru Comunitatea Europeană
Za Európske spoločenstvo
Za Evropsko skupnost
Euroopan yhteisön puolesta
För Europeiska gemenskapen

За Австралия
Por Australia
Za Austrálie
For Australien
Für Australien
Austraalia nimel
Για την Αυστραλία
For Australia
Pour l'Australie
Per l'Australia
Austrālijas vārdā
Australijos vardu
Ausztrālia részéről
Għall-Awstralja
Voor Australië
W imieniu Australii
Pela Austrália
Pentru Australia
Za Austráliu
Za Avstralijo
Australian puolesta
För Australien

ZAŁĄCZNIK I

Praktyki enologiczne, o których mowa w art. 5

CZĘŚĆ A

Wina pochodzące z Australii

1. Wykaz praktyk i procesów enologicznych dopuszczonych dla win pochodzących z Australii, na warunkach ustanowionych przepisami australijskimi, w szczególności ustawą o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy z 1980 r. (Australian Wine and Brandy Corporation Act 1980), ustawą o praktykach handlowych z 1974 r. (Trade Practices Act 1974), oraz z Kodeksem norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (Australia New Zealand Food Standards Code) (chyba że niniejsze Porozumienie stanowi inaczej), wraz z następującymi wymaganiami:
  1. napowietrzanie lub musowanie przy użyciu argonu, azotu lub tlenu;
  2. obróbka cieplna;
  3. stosowanie w winach wytrawnych, oraz w ilościach nieprzekraczających 5 %, świeżych osadów, które są zdrowe i nierozcieńczone oraz zawierają drożdże pozostałe z niedawnego procesu produkcji wytrawnego wina;
  4. odwirowywanie i filtracja, z obojętnym czynnikiem filtrującym i bez niego, pod warunkiem że w produkcji poddanym takiej obróbce nie występują żadne niepożądane pozostałości;
  5. stosowanie drożdży do produkcji wina;
  6. stosowanie dwutlenku węgla, argonu lub azotu, oddzielnie lub razem, w celu stworzenia obojętnej atmosfery i obróbki produktu osłanianego od powietrza;
  7. dodawanie kultur mikroorganizmów, w tym martwych drożdży, nawet z jedną lub kilkoma z poniższych substancji, wspomagających wzrost drożdży:
    - wodorofosforan(V) diamonu lub siarczan(VI) amonu,
    - siarczek amonu lub wodorosiarczan(IV) amonu,
    - chlorowodorek tiaminy;
  8. stosowanie bakterii kwasu winnego w zawiesinie winnej;
  9. dodanie dwutlenku węgla, pod warunkiem że zawartość dwutlenku węgla w winie poddanym takiej obróbce nie przekracza 2 gramów na litr;
  10. stosowanie, na warunkach ustanowionych w przepisach wspólnotowych, dwutlenku siarki, wodosiarczanu(IV) potasu lub disiarczanu(IV) potasu, które mogą być również zwane dwusiarczkiem potasu lub pirosiarczkiem potasu;
  11. dodanie kwasu sorbinowego lub sorbatu potasu, pod warunkiem że końcowa zawartość kwasu sorbinowego produktu po obróbce w momencie wypuszczenia na rynek w celu bezpośredniego spożycia przez ludzi nie przekracza 200 miligramów na litr;
  12. dodanie maksymalnie 300 miligramów na litr kwasu L-askorbinowego lub kwasu erytorbinowego (kwasu izoaskorbinowego);
  13. dodanie kwasu cytrynowego do celów stabilizacji wina, pod warunkiem że końcowa zawartość w winie po obróbce nie przekracza 1 grama na litr;
  14. stosowanie kwasu winowego, kwasu mlekowego lub kwasu jabłkowego w celu zakwaszenia, pod warunkiem że wstępny poziom kwasowości nie wzrósł powyżej 4,0 gramów na litr wyrażony w kwasie winowym;
  15. klaryfikowanie przy użyciu jednej lub kilku z następujących substancji do użytku winiarskiego:
    - jadalna żelatyna,
    - karuk,

- kazeina i kazeinat potasowy,
  - mleko lub mleko zagęszczone,
  - albumina zwierzęca,
  - glina bentonitowa,
  - ditlenek krzemu jako żel lub roztwór koloidalny,
  - glinka kaolinowa,
  - tanina,
  - enzymy pektynolityczne,
  - enzymy zatwierdzone do użycia w żywności;
16. dodanie taniny;
17. poddanie działaniu węgla drzewnego do użytku winiarskiego (węgiel aktywny);
18. obróbka:
- win białych i różowych, przy użyciu żelazocyjanku potasu,
  - win czerwonych, przy użyciu żelazocyjanku potasu lub fitynianu wapnia, pod warunkiem że wino po takiej obróbce zawiera ślady żelaza;
19. dodanie maksymalnie 100 miligramów na litr kwasu metahydroksybutanoidowego;
20. użycie, do produkcji wina musującego uzyskanego przez fermentację w butelce i przy użyciu osadów oddzielonych przez odlewanie:
- aligianu wapnia, lub
  - aligianu potasu;
21. dodanie biwinianu potasu, w celu wspomoczenia wytrącania się winianu;
22. użycie preparatów ściany komórkowej drożdży w maksymalnej ilości 40 gramów na hektolitr;
23. użycie poliwinylpolipirolidionu, pod warunkiem że wino po takiej obróbce nie zawiera więcej niż 100 miligramów na litr poliwinylpolipirolidionu;
24. użycie siarczynu(VI) miedzi w celu wyeliminowania wad smaku lub zapachu w winie, maksymalnie do 1 grama na hektolitr, pod warunkiem że zawartość miedzi w winie po takiej obróbce nie przekracza 1 miligrama na litr;
25. dodanie karmelu w celu wzmocnienia barwy win słodkich;
26. dodanie destylatu winnego lub z suszonych winogron lub obojętnego alkoholu winnego pochodzenia, w celu produkcji win słodkich;
27. dodanie moszczu gronowego i skoncentrowanego moszczu gronowego dla osłodzenia wina;
28. użycie węglanu wapnia w celu odkwaszenia;
29. użycie żywic kationitowych do stabilizacji wina, pod warunkiem że żywice takie są wystarczająco stabilne, by nie przekazywać do wina substancji w ilościach, które mogłyby zagrażać zdrowiu ludzi⁽¹⁾;
30. użycie kawałków dębu;

⁽¹⁾ Ta praktyka enologiczna jest dopuszczona od 1 marca 1994 r.

31. użycie technologii wirowania stożkowego;
  32. użycie gumy arabskiej/senegalskiej;
  33. użycie winianu wapnia w celu odkwaszenia;
  34. użycie elektrodializy;
  35. użycie ureazy w celu zmniejszenia zawartości mocznika w winie;
  36. użycie lizozymu;
  37. użycie osmozy odwróconej;
  38. użycie dimetylodwęglanu;
  39. użycie nadtlenu wodoru w soku z winogron, koncentracie winogronowym lub moszczu gronowym;
  40. użycie ekstrakcji przeciwpływowej;
  41. użycie białek roślinnych;
  42. użycie cytrynianu miedzi;
  43. dodanie winogronowego spirytusu, winiaku i cukrów do wina musującego;
  44. dodanie mistelle (alkoholizowanego moszczu gronowego).
2. Nowe lub zmienione praktyki i procesy enologiczne, wspólnie uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet, zgodnie z procedurą określoną w art. 29 lub 30.

CZĘŚĆ B

Wina pochodzące ze Wspólnoty

1. Wykaz praktyk i procesów enologicznych dopuszczonych dla win pochodzących ze Wspólnoty, na warunkach ustanowionych przepisami wspólnotowymi, w szczególności rozporządzeniem Rady (WE) nr 1493/1999 oraz rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1622/2000, (chyba że niniejsze Porozumienie stanowi inaczej), wraz z następującymi wymaganiami:
  1. napowietrzanie lub musowanie przy użyciu argonu, azotu lub tlenu;
  2. obróbka cieplna;
  3. stosowanie w winach wytrawnych, oraz w ilościach nieprzekraczających 5 %, świeżych osadów, które są zdrowe i nierozcieńczone oraz zawierają drożdże pozostałe z niedawnego procesu produkcji wytrawnego wina;
  4. odwirowywanie i filtracja, z obojętnym czynnikiem filtrującym i bez niego, pod warunkiem że w produkcji poddanym takiej obróbce nie występują żadne niepożądane pozostałości;
  5. stosowanie drożdży do produkcji wina;
  6. użycie preparatów ściany komórkowej drożdży w maksymalnej ilości 40 gramów na hektolitr;
  7. użycie poliwinylpolipirolidonu w maksymalnej ilości 80 gramów na hektolitr;
  8. stosowanie bakterii kwasu winnego w zawiesinie winnej;
  9. dodanie jednej lub kilku z następujących substancji wspomagających wzrost drożdży:
    - dodanie:
      - i) ortofosforanu(V) diamonu lub siarczanu(VI) amonu w ilości 0,3 grama na litr,

ii) siarczku amonu lub wodorosiarczaniu(IV) amonu w maksymalnej ilości 0,2 grama na litr.

Produktów tych można również użyć razem, w maksymalnej ilości 0,3 grama na litr, nie naruszając powyżej określonego limitu 0,2 grama na litr;

- dodanie chlorowodoru tiaminy w maksymalnej ilości 0,6 miligrama/l wyrażonego jako tiamina;
10. stosowanie dwutlenku węgla, argonu lub azotu, oddzielnie lub razem, w celu stworzenia obojętnej atmosfery i obróbki produktu osłanianego od powietrza;
  11. dodanie dwutlenku węgla, pod warunkiem że zawartość dwutlenku węgla w winie poddanym takiej obróbce nie przekracza 2 gramów na litr;
  12. stosowanie, na warunkach ustanowionych w przepisach Australii, dwutlenku siarki, wodorosiarczaniu(IV) potasu lub disiarczaniu(IV) potasu, które mogą być również zwane dwusiarczkiem potasu lub pirosiarczkiem potasu;
  13. dodanie kwasu sorbinowego lub sorbatu potasu, pod warunkiem że końcowa zawartość kwasu sorbinowego produktu po obróbce w momencie wypuszczenia na rynek w celu bezpośredniego spożycia przez ludzi nie przekracza 200 miligramów na litr;
  14. dodanie maksymalnie 250 miligramów na litr kwasu L-askorbinowego;
  15. dodanie kwasu cytrynowego do celów stabilizacji wina, pod warunkiem że końcowa zawartość w winie po obróbce nie przekracza 1 grama na litr;
  16. stosowanie kwasu winowego w celu zakwaszenia, pod warunkiem że wstępny poziom kwasowości nie wzrósł powyżej 2,5 grama/l wyrażony w kwasie winowym;
  17. użycie jednej lub kilku z następujących substancji w celu odkwaszenia:
    - neutralny winian potasu,
    - wodorowęglan potasu,
    - węglan wapnia, który może zawierać małe ilości podwójnej soli wapniowej kwasu L (+) winowego i kwasu L (-) jabłkowego,
    - winian wapnia lub kwas winowy,
    - homogeniczny preparat kwasu winowego i węglanu wapnia, w równych częściach i drobno sproszkowany;
  18. klaryfikowanie przy użyciu jednej lub kilku z następujących substancji do użytku winiarskiego:
    - jadalna żelatyna,
    - białka roślinne,
    - karuk,
    - kazeina i kazeinat potasowy,
    - albumina jaja, albumina mleka,
    - glina bentonitowa,
    - ditlenek krzemu jako żel lub roztwór koloidalny,
    - glina kaolinowa,
    - tanina,
    - enzymy pektynolityczne,
    - enzymatyczne preparaty beta-glukanazy;

19. dodanie taniny;
  20. poddanie działaniu węgla drzewnego do użytku winiarskiego (węgiel aktywny), maksymalnie do 100 gramów suchego produktu na hektolitr;
  21. obróbka:
    - win białych i różowych, przy użyciu żelazocyjanku potasu,
    - win czerwonych, przy użyciu żelazocyjanku potasu lub fitynianu wapnia, pod warunkiem że wino po takiej obróbce zawiera pozostałość żelaza;
  22. dodanie maksymalnie 100 miligramów na litr kwasu metahydroksybutanoidowego;
  23. użycie akacji po zakończeniu fermentacji;
  24. użycie kwasu DL-winowego, zwanego również kwasem gronowym, lub jego neutralnej soli potasowej dla wytrącenia nadmiaru wapnia;
  25. użycie, do produkcji wina musującego uzyskanego przez fermentację w butelce i przy użyciu osadów oddzielonych przez odlewanie:
    - aligianu wapnia, lub
    - aligianu potasu;
  26. użycie siarczynu(VI) miedzi w celu wyeliminowania wad smaku lub zapachu w winie, maksymalnie do 1 grama na hektolitr, pod warunkiem że zawartość miedzi w winie po takiej obróbce nie przekracza 1 miligrama na litr;
  27. dodanie wodorowinianu potasu lub winianu wapnia, w celu wspomoczenia wytrącania się winianu;
  28. użycie kalafonii Aleppo, wyłącznie w celu uzyskania wina „retsina”, które może być produkowane tylko w Grecji;
  29. dodanie karmelu w celu wzmocnienia barwy win słodkich;
  30. użycie siarczynu(VI) wapnia do produkcji niektórych win słodkich psr, pod warunkiem że zawartość siarczynu w winie po takiej obróbce nie przekracza 2,5 grama na litr, wyrażonego jako siarczan potasu;
  31. dodanie destylatu winnego lub z suszonych winogron, lub obojętnego alkoholu winnego pochodzenia, w celu produkcji win słodkich;
  32. dodanie sacharozy, skoncentrowanego moszczu gronowego lub rektyfikowanego skoncentrowanego moszczu gronowego, w celu wzmocnienia naturalnej mocy alkoholowej winogron, moszczu gronowego lub wina;
  33. dodanie moszczu gronowego lub rektyfikowanego skoncentrowanego moszczu gronowego w celu osłodzenia wina;
  34. elektrodializa w celu zagwarantowania stabilizacji wina;
  35. użycie ureazy w celu zmniejszenia zawartości mocznika w winie.
  36. użycie lizozymu;
  37. częściowa koncentracja przez zastosowanie procesu fizycznego, w tym osmoza odwrócona, w celu wzmocnienia naturalnej mocy alkoholowej moszczu gronowego lub wina;
  38. dodanie dimetylodwęglanu (DMDC) do wina, do celów stabilizacji mikrobiologicznej;
  39. użycie kawałków drewna dębowego w procesie wytwarzania wina.
2. Nowe lub zmienione praktyki i procesy enologiczne, wspólnie uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet, zgodnie z procedurą określoną w art. 29 lub 30.

CZĘŚĆ C

Techniczne dostosowania praktyk i procesów enologicznych, o których mowa w art. 6 ust. 7.

Praktyki i procesy enologiczne, o których mowa w załączniku I część B dla Wspólnoty:

16. stosowanie kwasu winowego w celu zakwaszenia, pod warunkiem że wstępny poziom kwasowości nie wzrósł powyżej 2,5 grama/l wyrażony w kwasie winowym;
32. dodanie sacharozy, skoncentrowanego moszczu gronowego lub rektyfikowanego skoncentrowanego moszczu gronowego, w celu wzmocnienia naturalnej mocy alkoholowej winogron, moszczu gronowego lub wina;
37. częściowa koncentracja przez zastosowanie procesu fizycznego, w tym osmoza odwrócona, w celu wzmocnienia naturalnej mocy alkoholowej moszczu gronowego lub wina.

Praktyki i procesy enologiczne, o których mowa w załączniku I część A dla Australii:

Brak

ZAŁĄCZNIK II

Oznaczenia geograficzne, o których mowa w art. 12

Niniejszemu Porozumieniu podlegają następujące oznaczenia geograficzne:

CZĘŚĆ A.

WINA POCHODZĄCE ZE WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

1. Oznaczenia geograficzne państw członkowskich:

Austria

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony

Burgenland
Carnuntum
Donauland
Kamptal
Kärnten
Kremstal
Mittelburgenland
Neusiedlersee
Neusiedlersee-Hügelland
Niederösterreich
Oberösterreich
Salzburg
Steiermark
Südburgenland
Süd-Oststeiermark
Südsteiermark
Thermenregion
Tirol
Traisental
Vorarlberg
Wachau
Weinviertel
Weststeiermark
Wien

---

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Bergland
Steirerland
Weinland
Wien

Belgia

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Nazwy określonych regionów

Côtes de Sambre et Meuse
Hagelandse Wijn
Haspengouwse Wijn

Nazwy określonych regionów

Heuvellandse wijn
Vlaamse mousserende kwaliteitswijn

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Vin de pays des jardins de Wallonie
Vlaamse landwijn

Bułgaria

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony

Асеновград (Asenovgrad)	Плевен (Pleven)
Черноморски район (Black Sea Region)	Пловдив (Plovdiv)
Брестник (Brestnik)	Поморие (Pomorie)
Драгоево (Dragoevo)	Русе (Ruse)
Евксиноград (Evksinograd)	Сакар (Sakar)
Хан Крум (Han Krum)	Сандански (Sandanski)
Хърсово (Harsovo)	Септември (Septemvri)
Хасково (Haskovo)	Шивачево (Shivachevo)
Хисаря (Hisarya)	Шумен (Shumen)
Ивайловград (Ivaylovgrad)	Славянци (Slavyantsi)
Карлово (Karlovo)	Сливен (Sliven)
Карнобат (Karnobat)	Южно Черноморие (Southern Black Sea Coast)
Ловеч (Lovech)	Стамболово (Stambolovo)
Лозица (Lozitsa)	Стара Загора (Stara Zagora)
Лом (Lom)	Сухиндол (Suhindol)
Любимец (Lyubimets)	Сунгурларе (Sungurlare)
Лясковец (Lyaskovets)	Свищов (Svishtov)
Мелник (Melnik)	Долината на Струма (Struma valley)
Монтана (Montana)	Търговище (Targovishte)
Нова Загжра (Nova Zagora)	Върбица (Varbitsa)
Нови Пазар (Novi Pazar)	Варна (Varna)
Ново село (Novo Selo)	Велики Преслав (Veliki Preslav)
Оряховица (Oryahovitsa)	Видин (Vidin)
Павликени (Pavlikeni)	Враца (Vratsa)
Пазарджик (Pazardjik)	Ямбол (Yambol)
Перущица (Perushtitsa)	

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Дунавска равнина (Danube Plain)
Тракийска низина (Thracian Lowlands)

Сур

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Nazwa w języku greckim		Nazwa w języku angielskim	
Określone regiony	Podregiony (poprzedzone lub nie nazwą określonego regionu)	Określone regiony	Podregiony (poprzedzone lub nie nazwą określonego regionu)
Κομμανδάρια Λαόνα Ακάμα		Commandaria Laona Akama	

Nazwa w języku greckim		Nazwa w języku angielskim	
Określone regiony	Podregiony (poprzedzone lub nie nazwą określonego regionu)	Określone regiony	Podregiony (poprzedzone lub nie nazwą określonego regionu)
Βουγι Παναγιάς – Αμπελίτης Πιτσιλιά Κρασοχώρια Λεμεσού	Αφάμης lub Λαόνα	Vouni Panayia – Ambelitis Pitsilia Krasohoria Lemesou	Afames lub Laona

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Λεμεσός Πάφος Λευκωσία Λάρνακα	Lemesos Pafos Lefkosia Larnaka

Republika Czeska

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony z podaniem po nich lub nie nazwy gminy, w której uprawia się winorośl i/lub nazwy winnicy
Čechy Morava	litoměřická mělnická mikulovská slovácká velkopavlovická znojemská

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

české zemské víno
moravské zemské víno

France

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Alsace Grand Cru, której to nazwie towarzyszy nazwa mniejszej jednostki geograficznej
Alsace, której to nazwie towarzyszy lub nie nazwa mniejszej jednostki geograficznej
Alsace lub Vin d'Alsace, której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „Edelzwicker”, lub nazwa odmiany winorośli lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej
Ajaccio
Aloxe-Corton
Anjou, której to nazwie towarzyszy lub nie określenie Val de Loire lub Coteaux de la Loire, lub Villages Brissac
Anjou, której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „Gamay”, „Mousseux” lub „Villages”
Arbois
Arbois Pupillin
Auxey-Duresses lub Auxey-Duresses Côte de Beaune lub Auxey-Duresses Côte de Beaune-Villages
Bandol
Banyuls
Barsac
Bâtard-Montrachet
Béarn or Béarn Bellocq
Beaujolais Supérieur
Beaujolais, której to nazwie towarzyszy lub nie nazwa mniejszej jednostki geograficznej
Beaujolais-Villages
Beaumes-de-Venise, nazwa poprzedzona lub nie określeniem „Muscat de”

Beaune
Bellet *lub* Vin de Bellet
Bergerac
Bienvenues Bâtard-Montrachet
Blagny
Blanc Fumé de Pouilly
Blanquette de Limoux
Blaye
Bonnes Mares
Bonnezeaux
Bordeaux Côtes de Francs
Bordeaux Haut-Benauge
Bordeaux, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „Clairet” lub „Supérieur” lub „Rosé” lub „mousseux”*
Bourg
Bourgeais
Bourgogne, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „Clairet” lub „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej*
Bourgogne Aligoté
Bourgueil
Bouzeron
Brouilly
Buzet
Cabardès
Cabernet d'Anjou
Cabernet de Saumur
Cadillac
Cahors
Canon-Fronsac
Cap Corse, *nazwa poprzedzona określeniem „Muscat du”*
Cassis
Cérons
Chablis Grand Cru, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Chablis, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Chambertin
Chambertin Clos de Bèze
Chambolle-Musigny
Champagne
Chapelle-Chambertin
Charlemagne
Charmes-Chambertin
Chassagne-Montrachet *lub* Chassagne-Montrachet Côte de Beaune *lub* Chassagne-Montrachet Côte de Beaune-Villages
Château Châlon
Château Grillet
Châteaumeillant
Châteauneuf-du-Pape
Châtillon-en-Diois
Chenas
Chevalier-Montrachet
Cheverny
Chinon
Chiroubles
Chorey-lès-Beaune *lub* Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune *lub* Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune-Villages
Clairette de Bellegarde
Clairette de Die
Clairette du Languedoc, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Clos de la Roche
Clos de Tart
Clos des Lambrays
Clos Saint-Denis
Clos Vougeot
Collioure
Condrieu
Corbières, *z podaniem po niej lub nie nazwy Boutenac*
Cornas
Corton
Corton-Charlemagne
Costières de Nîmes
Côte de Beaune, *której to nazwie towarzyszy lub nie nazwa mniejszej jednostki geograficznej*
Côte de Beaune-Villages
Côte de Brouilly

Côte de Nuits
Côte Roannaise
Côte Rôtie
Coteaux Champenois, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Coteaux d'Aix-en-Provence
Coteaux d'Ancenis, z podaniem po niej lub nie nazwy odmiany winorośli
Coteaux de Die
Coteaux de l'Aubance
Coteaux de Pierrevet
Coteaux de Saumur
Coteaux du Giennois
Coteaux du Languedoc Picpoul de Pinet
Coteaux du Languedoc, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Coteaux du Layon lub Coteaux du Layon Chaume
Coteaux du Layon, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Coteaux du Loir
Coteaux du Lyonnais
Coteaux du Quercy
Coteaux du Tricastin
Coteaux du Vendômois
Coteaux Varois
Côte-de-Nuits-Villages
Côtes Canon-Fronsac
Côtes d'Auvergne, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Côtes de Beaune, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Côtes de Bergerac
Côtes de Blaye
Côtes de Bordeaux Saint-Macaire
Côtes de Bourg
Côtes de Brulhois
Côtes de Castillon
Côtes de Duras
Côtes de la Malepère
Côtes de Millau
Côtes de Montravel
Côtes de Provence, z podaniem po niej lub nie nazwy Sainte Victoire
Côtes de Saint-Mont
Côtes de Toul
Côtes du Frontonnais, z podaniem po niej lub nie nazwy Fronton lub Villaudric
Côtes du Jura
Côtes du Lubéron
Côtes du Marmandais
Côtes du Rhône
Côtes du Rhône Villages, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Côtes du Roussillon
Côtes du Roussillon Villages, której to nazwie towarzyszą lub nie nazwy takich gmin jak Caramany lub Latour de France lub Lesquerde lub Tautavel
Côtes du Ventoux
Côtes du Vivarais
Cour-Cheverny
Crémant d'Alsace
Crémant de Bordeaux
Crémant de Bourgogne
Crémant de Die
Crémant de Limoux
Crémant de Loire
Crémant du Jura
Crépy
Criots Bâtard-Montrachet
Crozes Ermitage
Crozes-Hermitage
Echezeaux
Entre-Deux-Mers lub Entre-Deux-Mers Haut-Benauge
Ermitage
Faugères
Fiefs Vendéens, z podaniem po niej lub nie nazwy Mareuil lub Brem lub Vix lub Pissotte
Fitou
Fixin
Fleurie
Floc de Gascogne

Fronsac
Frontignan
Gaillac
Gaillac Premières Côtes
Gevrey-Chambertin
Gigondas
Givry
Grand Roussillon
Grands Echezeaux
Graves
Graves de Vayres
Griotte-Chambertin
Gros Plant du Pays Nantais
Haut Poitou
Haut-Médoc
Haut-Montravel
Hermitage
Irancy
Irouléguy
Jasnières
Juliéna
Jurançon
L'Etoile, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „mousseux”*
La Grande Rue
Ladoix *lub* Ladoix Côte de Beaune *lub* Ladoix Côte de Beaune-Villages
Lalande de Pomerol
Languedoc, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Latricières-Chambertin
Les-Baux-de-Provence
Limoux
Lirac
Lustrac-Médoc
Loupjac
Lunel, *poprzedzona lub nie wyrażeniem „Muscat de”*
Lussac Saint-Émilion
Mâcon *or* Pinot-Chardonnay-Macôn
Mâcon, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Mâcon-Villages
Macvin du Jura
Madiran
Maranges Côte de Beaune *lub* Maranges Côtes de Beaune-Villages
Maranges, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Marcillac
Margaux
Marsannay
Maury
Mazis-Chambertin
Mazoyères-Chambertin
Médoc
Menetou Salon, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Mercurey
Meursault *lub* Meursault Côte de Beaune *lub* Meursault Côte de Beaune-Villages
Minervois
Minervois-la-Livinière
Mireval
Monbazillac
Montagne Saint-Émilion
Montagny
Monthélie *lub* Monthélie Côte de Beaune *lub* Monthélie Côte de Beaune-Villages
Montlouis, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „mousseux” lub „pétillant”*
Montrachet
Montravel
Morey-Saint-Denis
Morgon
Moselle
Moulin-à-Vent
Moulis
Moulis-en-Médoc
Muscadet

Muscadet Coteaux de la Loire
Muscadet Côtes de Grandlieu
Muscadet Sèvre-et-Maine
Musigny
Néac
Nuits
Nuits-Saint-Georges
Orléans
Orléans-Cléry
Pacherenc du Vic-Bilh
Palette
Patrimonio
Pauillac
Pécharmant
Pernand-Vergelesses *lub* Pernand-Vergelesses Côte de Beaune *lub* Pernand-Vergelesses Côte de Beaune-Villages
Pessac-Léognan
Petit Chablis, *której to nazwie towarzyszy lub nie nazwa mniejszej jednostki geograficznej*
Pineau des Charentes
Pinot-Chardonnay-Macôn
Pomerol
Pommard
Pouilly Fumé
Pouilly-Fuissé
Pouilly-Loché
Pouilly-sur-Loire
Pouilly-Vinzelles
Premières Côtes de Blaye
Premières Côtes de Bordeaux, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Puisseguin Saint-Émilion
Puligny-Montrachet *lub* Puligny-Montrachet Côte de Beaune *lub* Puligny-Montrachet Côte de Beaune-Villages
Quarts-de-Chaume
Quincy
Rasteau
Rasteau Rancio
Régnié
Reuilly
Richebourg
Rivesaltes, *poprzedzona lub nie wyrażeniem „Muscat de”*
Rivesaltes Rancio
Romanée (La)
Romanée Conti
Romanée Saint-Vivant
Rosé des Riceys
Rosette
Roussette de Savoie, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Roussette du Bugey, *z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej*
Ruchottes-Chambertin
Rully
Saint Julien
Saint-Amour
Saint-Aubin *lub* Saint-Aubin Côte de Beaune, *lub* Saint-Aubin Côte de Beaune-Villages
Saint-Bris
Saint-Chinian
Sainte-Croix-du-Mont
Sainte-Foy Bordeaux
Saint-Émilion
Saint-Émilion Grand Cru
Saint-Estèphe
Saint-Georges Saint-Émilion
Saint-Jean-de-Minervois, *poprzedzona lub nie wyrażeniem „Muscat de”*
Saint-Joseph
Saint-Nicolas-de-Bourgueil
Saint-Péray
Saint-Pourçain
Saint-Romain *lub* Saint-Romain Côte de Beaune *lub* Saint-Romain Côte de Beaune-Villages
Saint-Véran
Sancerre
Santenay *lub* Santenay Côte de Beaune, *lub* Santenay Côte de Beaune-Villages
Saumur Champigny

Saussignac
Sauternes
Savennières
Savennières-Coulée-de-Serrant
Savennières-Roche-aux-Moines
Savigny or Savigny-lès-Beaune
Seysssel
Tâche (La)
Tavel
Thouarsais
Touraine Amboise
Touraine Azay-le-Rideau
Touraine Mesland
Touraine Noble Joue
Touraine, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „mousseux” lub „pétillant”*
Tursan
Vacqueyras
Valençay
Vin d'Entraygues et du Fel
Vin d'Estaing
Vin de Corse, *której to nazwie towarzyszy lub nie nazwa mniejszej jednostki geograficznej*
Vin de Lavilledieu
Vin de Savoie lub Vin de Savoie-Ayze, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Vin du Bugey, z podaniem po niej lub nie nazwy mniejszej jednostki geograficznej
Vin Fin de la Côte de Nuits
Viré Clessé
Volnay
Volnay Santenots
Vosne-Romanée
Vougeot
Vouvray, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie „mousseux” lub „pétillant”*

---

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Vin de pays de l'Agenais
Vin de pays d'Aigues
Vin de pays de l'Ain
Vin de pays de l'Allier
Vin de pays d'Allobrogie
Vin de pays des Alpes de Haute-Provence
Vin de pays des Alpes Maritimes
Vin de pays de l'Ardèche
Vin de pays d'Argens
Vin de pays de l'Ariège
Vin de pays de l'Aude
Vin de pays de l'Aveyron
Vin de pays des Balmes dauphinoises
Vin de pays de la Bénovie
Vin de pays du Bérange
Vin de pays de Bessan
Vin de pays de Bigorre
Vin de pays des Bouches du Rhône
Vin de pays du Bourbonnais
Vin de pays du Calvados
Vin de pays de Cassan
Vin de pays Cathare
Vin de pays de Caux
Vin de pays de Cessenon
Vin de pays des Cévennes, z podaniem po niej lub nie nazwy Mont Bouquet
Vin de pays Charentais, z podaniem po niej lub nie nazwy Ile de Ré lub Ile d'Oléron lub Saint-Sornin
Vin de pays de la Charente
Vin de pays des Charentes-Maritimes
Vin de pays du Cher
Vin de pays de la Cité de Carcassonne
Vin de pays des Collines de la Moure
Vin de pays des Collines rhodaniennes
Vin de pays du Comté de Grignan
Vin de pays du Comté tolosan

Vin de pays des Comtés rhodaniens
Vin de pays de la Corrèze
Vin de pays de la Côte Vermeille
Vin de pays des coteaux charitois
Vin de pays des coteaux d'Enserune
Vin de pays des coteaux de Besilles
Vin de pays des coteaux de Cèze
Vin de pays des coteaux de Coiffy
Vin de pays des coteaux Flaviens
Vin de pays des coteaux de Fontcaude
Vin de pays des coteaux de Glanes
Vin de pays des coteaux de l'Ardèche
Vin de pays des coteaux de l'Auxois
Vin de pays des coteaux de la Cabrerisse
Vin de pays des coteaux de Laurens
Vin de pays des coteaux de Miramont
Vin de pays des coteaux de Montélimar
Vin de pays des coteaux de Murviel
Vin de pays des coteaux de Narbonne
Vin de pays des coteaux de Peyriac
Vin de pays des coteaux des Baronnies
Vin de pays des coteaux du Cher et de l'Arnon
Vin de pays des coteaux du Grésivaudan
Vin de pays des coteaux du Libron
Vin de pays des coteaux du Littoral Audois
Vin de pays des coteaux du Pont du Gard
Vin de pays des coteaux du Salagou
Vin de pays des coteaux de Tannay
Vin de pays des coteaux du Verdon
Vin de pays des coteaux et terrasses de Montauban
Vin de pays des côtes catalanes
Vin de pays des côtes de Gascogne
Vin de pays des côtes de Lastours
Vin de pays des côtes de Montestruc
Vin de pays des côtes de Pérignan
Vin de pays des côtes de Prouilhe
Vin de pays des côtes de Thau
Vin de pays des côtes de Thongue
Vin de pays des côtes du Brian
Vin de pays des côtes de Ceressou
Vin de pays des côtes du Condomois
Vin de pays des côtes du Tarn
Vin de pays des côtes du Vidourle
Vin de pays de la Creuse
Vin de pays de Cucugnan
Vin de pays des Deux-Sèvres
Vin de pays de la Dordogne
Vin de pays du Doubs
Vin de pays de la Drôme
Vin de pays Duché d'Uzès
Vin de pays de Franche-Comté, z *podaniem po niej lub nie nazwy Coteaux de Champlitte*
Vin de pays du Gard
Vin de pays du Gers
Vin de pays des Hautes-Alpes
Vin de pays de la Haute-Garonne
Vin de pays de la Haute-Marne
Vin de pays des Hautes-Pyrénées
Vin de pays d'Hauterive, z *podaniem po niej lub nie nazwy Val d'Orbieu lub Coteaux du Termenès lub Côtes de Lézignan*
Vin de pays de la Haute-Saône
Vin de pays de la Haute-Vienne
Vin de pays de la Haute vallée de l'Aude
Vin de pays de la Haute vallée de l'Orb
Vin de pays des Hauts de Badens
Vin de pays de l'Hérault
Vin de pays de l'Île de Beauté
Vin de pays de l'Indre et Loire
Vin de pays de l'Indre
Vin de pays de l'Isère
Vin de pays du Jardin de la France, *której to nazwie towarzyszy lub nie określenie Marches de Bretagne lub Pays de Retz*
Vin de pays des Landes

Vin de pays de Loire-Atlantique
 Vin de pays du Loir et Cher
 Vin de pays du Loiret
 Vin de pays du Lot
 Vin de pays du Lot et Garonne
 Vin de pays des Maures
 Vin de pays de Maine et Loire
 Vin de pays de la Mayenne
 Vin de pays de Meurthe-et-Moselle
 Vin de pays de la Meuse
 Vin de pays du Mont Baudile
 Vin de pays du Mont Caume
 Vin de pays des Monts de la Grage
 Vin de pays de la Nièvre
 Vin de pays d'Oc
 Vin de pays du Périgord, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Vin de Domme
 Vin de pays de la Petite Crau
 Vin de pays des Portes de Méditerranée
 Vin de pays de la Principauté d'Orange
 Vin de pays du Puy de Dôme
 Vin de pays des Pyrénées-Atlantiques
 Vin de pays des Pyrénées-Orientales
 Vin de pays des Sables du Golfe du Lion
 Vin de pays de la Sainte Baume
 Vin de pays de Saint Guilhem-le-Désert
 Vin de pays de Saint-Sardos
 Vin de pays de Sainte Marie la Blanche
 Vin de pays de Saône et Loire
 Vin de pays de la Sarthe
 Vin de pays de Seine et Marne
 Vin de pays du Tarn
 Vin de pays du Tarn et Garonne
 Vin de pays des Terroirs landais, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Coteaux de Chalosse lub Côtes de l'Adour lub Sables Fauves lub Sables de l'Océan
 Vin de pays de Thézac-Perricard
 Vin de pays du Torgan
 Vin de pays d'Urfé
 Vin de pays du Val de Cesse
 Vin de pays du Val de Dagne
 Vin de pays du Val de Montferrand
 Vin de pays de la Vallée du Paradis
 Vin de pays du Var
 Vin de pays du Vaucluse
 Vin de pays de la Vaunage
 Vin de pays de la Vendée
 Vin de pays de la Vicomté d'Aumelas
 Vin de pays de la Vienne
 Vin de pays de la Vistrenque
 Vin de pays de l'Yonne

Niemcy

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Nazwy określonych regionów (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Ahr	Walporzheim lub Ahrtal
Baden	Badische Bergstraße Bodensee Breisgau Kaiserstuhl Kraichgau Markgräflerland Ortenau Tauberfranken Tuniberg
Franken	Maindreieck Mainviereck Steigerwald
Hessische Bergstraße	Starkenburger Umstadt

Nazwy określonych regionów (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Mittelrhein	Loreley Siebengebirge
Mosel-Saar-Ruwer lub Mosel lub Saar lub Ruwer	Bernkastel Burg Cochem Moseltor Obermosel Saar Ruwertal
Nahe	Nahetal
Pfalz	Mittelhaardt/Deutsche Weinstraße (Weinstrasse) Südliche Weinstraße (Weinstrasse)
Rheingau	Johannisberg
Rheinhessen	Bingen Nierstein Wonnegau
Saale-Unstrut	Mansfelder Seen Schloß Neuenburg Thüringen
Sachsen	Elstertal Meißen
Württemberg	Bayerischer Bodensee Kocher-Jagst-Tauber Oberer Neckar Remstal-Stuttgart Württembergisch Unterland Württembergischer Bodensee

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Landwein	Tafelwein
Ahrtaler Landwein	Albrechtsburg
Badischer Landwein	Bayern
Bayerischer Bodensee-Landwein	Burgengau
Landwein Main	Donau
Landwein der Mosel	Lindau
Landwein der Ruwer	Main
Landwein der Saar	Mosel
Mecklenburger Landwein	Neckar
Mitteldeutscher Landwein	Oberrhein
Nahegauer Landwein	Rhein
Pfälzer Landwein	Rhein-Mosel
Regensburger Landwein	Römertor
Rheinburgen-Landwein	Stargarder Land
Rheingauer Landwein	
Rheinischer Landwein	
Saarländischer Landwein der Mosel	
Sächsischer Landwein	
Schwäbischer Landwein	
Starkenburger Landwein	
Taubertäler Landwein	

Grecja

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony	
Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Σάμος	Samos
Μοσχάτος Πατρών	Moschatos Patra
Μοσχάτος Ρίου – Πατρών	Moschatos Riou Patra
Μοσχάτος Κεφαλληνίας	Moschatos Kephalinia
Μοσχάτος Λήμνου	Moschatos Lemnos
Μοσχάτος Ρόδου	Moschatos Rhodos
Μαυροδάφνη Πατρών	Mavrodafni Patra
Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας	Mavrodafni Kephalinia
Σητεία	Sitia
Νεμέα	Nemea

Określone regiony	
Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Σαντορίνη	Santorini
Δαφνές	Dafnes
Ρόδος	Rhodos
Νάουσα	Naoussa
Ρομπόλα Κεφαλληνίας	Robola Kephalinia
Ραψάνη	Rapsani
Μαντινεία	Mantinia
Μεσενικόλα	Mesenicola
Πεζά	Peza
Αρχάνες	Archanes
Πάτρα	Patra
Ζίτσα	Zitsa
Αμύνταιο	Amynteon
Γουμένισσα	Goumenissa
Πάρος	Paros
Λήμνος	Lemnos
Αγχιάλος	Anchialos
Πλαγιές Μελίτων	Slopes of Melitona

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Ρετσίνα Μεσογείων, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Mesogia, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Κρωπίας lub Ρετσίνα Κορωπίου, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Kropia lub Retsina Koropi, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Μαρκοπούλου, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Markopoulou, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Μεγάρων, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Megara, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Παιανίας lub Ρετσίνα Λιοπεσίου, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Peania lub Retsina of Liopesi, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Παλλήνης, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Pallini, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Πικερμίου, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Pikermi, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Σπάτων, z podaniem po niej lub nie nazwy Αττικής	Retsina of Spata, z podaniem po niej lub nie nazwy Attika
Ρετσίνα Θηβών, z podaniem po niej lub nie nazwy Βοιωτίας	Retsina of Thebes, z podaniem po niej lub nie nazwy Viotias
Ρετσίνα Γιάλτρων, z podaniem po niej lub nie nazwy Ευβοίας	Retsina of Gialtra, z podaniem po niej lub nie nazwy Evvia
Ρετσίνα Καρύστου, z podaniem po niej lub nie nazwy Ευβοίας	Retsina of Karystos, z podaniem po niej lub nie nazwy Evvia
Ρετσίνα Χαλκίδας, z podaniem po niej lub nie nazwy Ευβοίας	Retsina of Halkida, z podaniem po niej lub nie nazwy Evvia
Βερντεα Ζακύνθου	Verntea Zakynthou
Αγιορείτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Mount Athos Agioritikos
Τοπικός Οίνος Αναβύσσου	Regional wine of Anavyssos
Αττικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Attiki-Attikos
Τοπικός Οίνος Βιλίτσας	Regional wine of Vilitas
Τοπικός Οίνος Γρεβενών	Regional wine of Grevena
Τοπικός Οίνος Δράμας	Regional wine of Drama
Δωδεκανησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Dodekanese – Dodekanissiakos
Τοπικός Οίνος Επανομής	Regional wine of Epanomi
Ηρακλειώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Heraklion – Herakliotikos
Θεσσαλικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thessalia – Thessalikos
Θηβαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thebes – Thivaikos
Τοπικός Οίνος Κισσάμου	Regional wine of Kissamos
Τοπικός Οίνος Κρανιάς	Regional wine of Krania
Κρητικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Crete – Kritikos
Λασιθιώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lasithi – Lassithiotikos
Μακεδονικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Macedonia – Macedonikos
Μεσημβριώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Nea Messimvria
Μεσσηνιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Messinia – Messiniakos
Παιανίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peanea
Παλληνηώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Pallini – Palliniotikos
Πελοποννησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peloponnese – Peloponnisiakos

Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αμπέλου	Regional wine of Slopes of Ambelos
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Βερτίσκου	Regional wine of Slopes of Vertiskos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κιθαιρώνα	Regional wine of Slopes of Kitherona
Κορινθιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Korinthos – Korinthiakos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πάρνηθας	Regional wine of Slopes of Parnitha
Τοπικός Οίνος Πυλίας	Regional wine of Pylia
Τοπικός Οίνος Τριφυλίας	Regional wine of Trifilia
Τοπικός Οίνος Τυρνάβου	Regional wine of Tyrnavos
Σιατιστινός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Siastista
Τοπικός Οίνος Ριτσώνας Αυλίδος	Regional wine of Ritsona Avlidas
Τοπικός Οίνος Λετρινών	Regional wine of Letrines
Τοπικός Οίνος Σπάτων	Regional wine of Spata
Τοπικός Οίνος Βορείων Πλαγιών Πεντελικού	Regional wine of Slopes of Penteliko
Αιγαίοπελαγίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Aegean Sea
Τοπικός Οίνος Ληλάντιου πεδίου	Regional wine of Lilantio Pedio
Τοπικός Οίνος Μαρκόπουλου	Regional wine of Markopoulo
Τοπικός Οίνος Τεγέας	Regional wine of Tegea
Τοπικός Οίνος Ανδριανής	Regional wine of Adriana
Τοπικός Οίνος Χαλικούνας	Regional wine of Halikouna
Τοπικός Οίνος Χαλκιδικής	Regional wine of Halkidiki
Καρυστινός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Karystos – Karystinos
Τοπικός Οίνος Πέλλας	Regional wine of Pella
Τοπικός Οίνος Σερρών	Regional wine of Serres
Συριανός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Syros – Syrianos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πετρωτού	Regional wine of Slopes of Petroto
Τοπικός Οίνος Γερανείων	Regional wine of Gerania
Τοπικός Οίνος Οπουντίας Λοκρίδος	Regional wine of Opountias Lokridos
Τοπικός Οίνος Στερεάς Ελλάδος	Regional wine of Sterea Ellada
Τοπικός Οίνος Αγοράς	Regional wine of Agora
Τοπικός Οίνος Κοιλιάδος Αταλάντης	Regional wine of Valley of Atalanti
Τοπικός Οίνος Αρκαδίας	Regional wine of Arkadia
Παγγορειτικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Pangeon – Pangeoritikos
Τοπικός Οίνος Μεταξάτων	Regional wine of Metaxata
Τοπικός Οίνος Ημαθίας	Regional wine of Imathia
Τοπικός Οίνος Κλημέντι	Regional wine of Klimenti
Τοπικός Οίνος Κέρκυρας	Regional wine of Corfu
Τοπικός Οίνος Σιθωνίας	Regional wine of Sithonia
Τοπικός Οίνος Μαντζαβινάτων	Regional wine of Mantzavinata
Ισμαρικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Ismaros – Ismarikos
Τοπικός Οίνος Αβδήρων	Regional wine of Avdira
Τοπικός Οίνος Ιωαννίνων	Regional wine of Ioannina
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αιγιαλείας	Regional wine of Slopes of Egialia
Τοπικός Οίνος Πλαγιές του Αίνου	Regional wine of Slopes of Enos
Θρακικός Τοπικός Οίνος or Τοπικός Οίνος Θράκης	Regional wine of Thrace – Thrakikos or Regional wine of Thrakis
Τοπικός Οίνος Ιλίου	Regional wine of Ilion
Μετσοβίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Metsovo – Metsovitikos
Τοπικός Οίνος Κορωπίου	Regional wine of Koropi
Τοπικός Οίνος Φλώρινας	Regional wine of Florina
Τοπικός Οίνος Θαψανών	Regional wine of Thapsana
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κνημίδος	Regional wine of Slopes of Knimida
Ηπειρωτικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Epirus – Epirotikos
Τοπικός Οίνος Πισιάτιδος	Regional wine of Pisatis
Τοπικός Οίνος Λευκάδας	Regional wine of Lefkada
Μονεμβάσιος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Monemvasia – Monemvasios
Τοπικός Οίνος Βελβεντού	Regional wine of Velvendos
Λακωνικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lakonia – Lakonikos
Τοπικός Οίνος Μαρτίνου	Regional wine of Martino
Αχαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Achaia
Τοπικός Οίνος Ηλιείας	Regional wine of Ilia
Τοπικός Οίνος Θεσσαλονίκης	Regional wine of Thessaloniki
Τοπικός Οίνος Κραννώνας	Regional wine of Krannona
Τοπικός Οίνος Παρνασσού	Regional wine of Parnassos

Nazwa w języku greckim	Nazwa w języku angielskim
Τοπικός Οίνος Μετεώρων	Regional wine of Meteora
Τοπικός Οίνος Ικαρίας	Regional wine of Icaria
Τοπικός Οίνος Καστοριάς	Regional wine of Kastoria

Węgry

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony	Podregiony (poprzedzone lub nie nazwą określonego regionu)
Ászár-Neszmély(-i)	Ászár(-i) Neszmély(-i)
Badacsony(-i)	
Balatonboglár(-i)	Balatonlelle(-i)
Balatonfelvidék(-i)	Marcali Balatonederics-Lesence(-i) Cserszeg(-i) Kál(-i)
Balatonfüred-Csopak(-i)	Zánka(-i)
Balatonmelléke or Balatonmelléki	Muravidéki
Bükkalja(-i)	
Csongrád(-i)	Kistelek(-i) Mórahalom or Mórhalmi Pusztamérges(-i)
Eger lub Egri	Debrő(-i), z podaniem po niej lub nie nazwy Andornaktálya (-i) lub Demjén(-i) lub Egerbakta(-i) lub Égerszalók(-i) lub Egerszólát(-i) lub Felsőtárkány(-i) lub Kerecsend(-i) lub Maklár(-i) lub Nagytálya(-i) lub Noszvaj(-i) lub Novaj(-i) lub Ostoros(-i) lub Szomolya(-i) lub Aldebrő(-i) lub Feldebrő(-i) lub Tófalu(-i) lub Verpelét(-i) lub Kompolt(-i) lub Tarnaszentmária(-i)
Etyek-Buda(-i)	Buda(-i) Etyek(-i) Velence(-i)
Hajós-Baja(-i)	
Kőszegi	Bácska(-i)
Kunság(-i)	Cegléd(-i) Duna mente lub Duna menti Izsák(-i) Jászság(-i) Kecskemét-Kiskunfélegyháza lub Kecskemét-Kiskunfélegyházi Kiskunhalas-Kiskunmajsa(-i) Kiskőrös(-i) Monor(-i) Tisza mente lub Tisza menti
Mátra(-i)	
Mór(-i)	
Pannonhalma (Pannonhalmi)	
Pécs(-i)	Versend(-i) Szigetvár(-i) Kapos(-i)
Szekszárd(-i)	
Somló(-i)	Kissomlyó-Sághegyi
Sopron(-i)	Kőszeg(-i)
Tokaj(-i)	Abaujszántó(-i) lub Bekecs(-i) lub Bodrogkeresztúr(-i) lub Bodrogkislalud(-i) lub Bodrogolaszi lub Erdőbénye(-i) lub Erdőhorváti lub Golop(-i) lub Herceghát(-i) lub Legyesbénye(-i) lub Makkoshotyka(-i) lub Mád(-i) lub Mezőzombor(-i) lub Monok(-i) lub Olaszliszka(-i) lub Rátka(-i) lub Sárospatak(-i) lub Sátoraljaújhegy(-i) lub Szegi lub Szegilong(-i) lub Szerencs(-i) lub Tarcfal(-i) lub Tállya(-i) lub Tolcsva(-i) lub Vámosújfal(-i)
Tolna(-i)	Tamási Völgység(-i)
Villány(-i)	Siklós(-i), z podaniem po niej lub nie nazwy Kisharsány(-i) lub Nagyarsány(-i) lub Palkonya(-i) lub Villánykövesd(-i) lub Bisse(-i) lub Csarnóta(-i) lub Diósvizsló(-i) lub Harkány(-i) lub Hegyszentszántó(-i) lub Kistótfalu(-i) lub Márfa(-i) lub Nagytótfalu(-i) lub Szava(-i) lub Túrnyos(-i) lub Vokány(-i)

Włochy

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Albana di Romagna
 Asti *lub* Moscato d'Asti *lub* Asti Spumante
 Barbaresco
 Bardolino superiore
 Barolo
 Brachetto d'Acqui *lub* Acqui
 Brunello di Montalcino
 Carmignano
 Chianti, *z podaniem po niej lub nie nazwy* Colli Aretini *lub* Colli Fiorentini *lub* Colline Pisane *lub* Colli Senesi *lub* Montalbano *lub* Montespertoli *lub* Rufina
 Chianti Classico
 Fiano di Avellino
 Forgiano
 Franciacorta
 Gattinara
 Gavi *lub* Cortese di Gavi
 Ghemme
 Greco di Tufo
 Montefalco Sagrantino
 Montepulciano d'Abruzzo Colline Tramane
 Ramandolo
 Recioto di Soave
 Sforzato di Valtellina *lub* Sfursat di Valtellina
 Soave superiore
 Taurasi
 Torgiano
 Valtellina Superiore, *z podaniem po niej lub nie nazwy* Grumello *lub* Inferno *lub* Maroggia *lub* Sassella *lub* Stagafassli *lub* Vagella
 Vermentino di Gallura *lub* Sardegna Vermentino di Gallura
 Vernaccia di San Gimignano
 Vernaccia di Serrapetrona
 Vino Nobile di Montepulciano

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Aglianico del Taburno *lub* Taburno
 Aglianico del Vulture
 Albugnano
 Alcamo *or* Alcamo classico
 Aleatico di Gradoli
 Aleatico di Puglia
 Alezio
 Alghero *lub* Sardegna Alghero
 Alta Langa
 Alto Adige *lub* dell'Alto Adige (Südtirol *lub* Südtiroler), *z podaniem po niej lub nie nazwy*:
 — Colli di Bolzano (Bozner Leiten),
 — Meranese di Collina *lub* Meranese (Meraner Hügel *lub* Meraner),
 — Santa Maddalena (St.Magdalener),
 — Terlano (Terlaner),
 — Valle Isarco (Eisacktal *lub* Eisacktaler),
 — Valle Venosta (Vinschgau)
 Ansonica Costa dell'Argentario
 Aprilia
 Arborea *lub* Sardegna Arborea
 Arcole
 Assisi
 Atina
 Aversa
 Bagnoli di Sopra *lub* Bagnoli
 Barbera d'Asti
 Barbera del Monferrato
 Barbera d'Alba
 Barco Reale di Carmignano *lub* Rosato di Carmignano *lub* Vin Santo di Carmignano *lub* Vin Santo Carmignano Occhio di Pernice
 Bardolino
 Bianchetto del Metauro
 Bianco Capena
 Bianco dell'Empolese
 Bianco della Valdinievole

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Bianco di Custoza
Bianco di Pitigliano
Bianco Pisano di S. Torpè
Biferno
Bivongi
Boca
Bolgheri e Bolgheri Sassicaia
Bosco Eliceo
Botticino
Bramaterra
Breganze
Brindisi
Cacc'e mmitte di Lucera
Cagnina di Romagna
Caldaro (Kalterer) *lub* Lago di Caldaro (Kalterersee), *z podaniem po niej lub nie nazwy „Classico”*
Campi Flegrei
Campidano di Terralba *lub* Terralba *lub* Sardegna Campidano di Terralba *lub* Sardegna Terralba
Canavese
Candia dei Colli Apuani
Cannonau di Sardegna, *z podaniem po niej lub nie nazwy Capo Ferrato lub Oliena lub Nepente di Oliena Jerzu*
Capalbio
Capri
Capriano del Colle
Carema
Carignano del Sulcis *lub* Sardegna Carignano del Sulcis
Carso
Castel del Monte
Castel San Lorenzo
Casteller
Castelli Romani
Cellatica
Cerasuolo di Vittoria
Cerveteri
Cesanese del Piglio
Cesanese di Affile *lub* Affile
Cesanese di Olevano Romano *lub* Olevano Romano
Cilento
Cinque Terre *lub* Cinque Terre Sciacchetrà, *z podaniem po niej lub nie nazwy Costa de sera lub Costa de Campu lub Costa da Posa*
Circeo
Cirò
Cisterna d'Asti
Colli Albani
Colli Altotiberini
Colli Amerini
Colli Berici, *z podaniem po niej lub nie nazwy „Barbarano”*
Colli Bolognesi, *z podaniem po niej lub nie nazwy Colline di Riposto lub Colline Marconiane lub Zola Predona lub Monte San Pietro lub Colline di Oliveto lub Terre di Montebudello lub Serravalle*
Colli Bolognesi Classico-Pignoletto
Colli del Trasimeno *lub* Trasimeno
Colli della Sabina
Colli dell'Etruria Centrale
Colli di Conegliano, *z podaniem po niej lub nie nazwy Refrontolo lub Torchiato di Fregona*
Colli di Faenza
Colli di Luni (Regione Liguria)
Colli di Luni (Regione Toscana)
Colli di Parma
Colli di Rimini
Colli di Scandiano e di Canossa
Colli d'Imola
Colli Etruschi Viterbesi
Colli Euganei
Colli Lanuvini
Colli Maceratesi
Colli Martani, *z podaniem po niej lub nie nazwy Todi*
Colli Orientali del Friuli, *z podaniem po niej lub nie nazwy Cialla lub Rosazzo*
Colli Perugini
Colli Pesaresi, *z podaniem po niej lub nie nazwy Focara lub Roncaglia*
Colli Piacentini, *z podaniem po niej lub nie nazwy Vigoleno lub Gutturmo lub Monterosso Val d'Arda lub Trebbianino Val Trebbia lub Val Nure*

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Colli Romagna Centrale
Colli Tortonesi
Collina Torinese
Colline di Levanto
Colline Lucchesi
Colline Novaresi
Colline Saluzzesi
Collio Goriziano *lub* Collio
Conegliano-Valdobbiadene, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Cartizze
Conero
Contea di Sclafani
Contessa Entellina
Controguerra
Copertino
Cori
Cortese dell'Alto Monferrato
Corti Benedettine del Padovano
Cortona
Costa d'Amalfi, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Furore *lub* Ravello *lub* Tramonti
Coste della Sesia
Delia Nivolelli
Dolcetto d'Acqui
Dolcetto d'Alba
Dolcetto d'Asti
Dolcetto delle Langhe Monregalesi
Dolcetto di Diano d'Alba *lub* Diano d'Alba
Dolcetto di Dogliani superior *lub* Dogliani
Dolcetto di Ovada
Donnici
Elba
Eloro, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Pachino
Erbaluce di Caluso *lub* Caluso
Erice
Esino
Est! Est!! Est!!! Di Montefiascone
Etna
Falerio dei Colli Ascolani *lub* Falerio
Falerno del Massico
Fara
Faro
Frascati
Freisa d'Asti
Freisa di Chieri
Friuli Annia
Friuli Aquileia
Friuli Grave
Friuli Isonzo *lub* Isonzo del Friuli
Friuli Latisana
Gabiano
Galatina
Galluccio
Gambellara
Garda (*Regione Lombardia*)
Garda (*Regione Veneto*)
Garda Colli Mantovani
Genazzano
Gioia del Colle
Girò di Cagliari *lub* Sardegna Girò di Cagliari
Golfo del Tigullio
Gravina
Greco di Bianco
Greco di Tufo
Grignolino d'Asti
Grignolino del Monferrato Casalese
Guardia Sanframondi o Guardiolo
Irpinia
I Terreni di Sanseverino
Ischia
Lacrima di Morro *lub* Lacrima di Morro d'Alba

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Lago di Corbara
Lambrusco di Sorbara
Lambrusco Grasparossa di Castelvetro
Lambrusco Mantovano, z podaniem po niej lub nie nazwy: Oltrepò Mantovano lub Viadanese-Sabbionetano
Lambrusco Salamino di Santa Croce
Lamezia
Langhe
Lessona
Leverano
Lison-Pramaggiore
Lizzano
Loazzolo
Locorotondo
Lugana (Regione Veneto)
Lugana (Regione Lombardia)
Malvasia delle Lipari
Malvasia di Bosa lub Sardegna Malvasia di Bosa
Malvasia di Cagliari lub Sardegna Malvasia di Cagliari
Malvasia di Casorzo d'Asti
Malvasia di Castelnuovo Don Bosco
Mandrolisai lub Sardegna Mandrolisai
Marino
Marmetino di Milazzo lub Marmetino
Marsala
Martina lub Martina Franca
Matera
Matino
Melissa
Menfi, z podaniem po niej lub nie nazwy Feudo lub Fiori lub Bonera
Merlara
Molise
Monferrato, z podaniem po niej lub nie nazwy Casalese
Monica di Cagliari lub Sardegna Monica di Cagliari
Monica di Sardegna
Monreale
Montecarlo
Montecompatri Colonna lub Montecompatri or Colonna
Montecucco
Montefalco
Montello e Colli Asolani
Montepulciano d'Abruzzo
Monteregio di Massa Marittima
Montescudaio
Monti Lessini lub Lessini
Morellino di Scansano
Moscadello di Montalcino
Moscato di Cagliari lub Sardegna Moscato di Cagliari
Moscato di Noto
Moscato di Pantelleria lub Passito di Pantelleria lub Pantelleria
Moscato di Sardegna, z podaniem po niej lub nie nazwy: Gallura or Tempio Pausania lub Tempio
Moscato di Siracusa
Moscato di Sorso-Sennori lub Moscato di Sorso lub Moscato di Sennori lub Sardegna Moscato di Sorso-Sennori lub
Sardegna Moscato di Sorso lub Sardegna Moscato di Sennori
Moscato di Trani
Nardò
Nasco di Cagliari lub Sardegna Nasco di Cagliari
Nebbiolo d'Alba
Nettuno
Nuragus di Cagliari lub Sardegna Nuragus di Cagliari
Offida
Oltrepò Pavese
Orcia
Orta Nova
Orvieto (Regione Umbria)
Orvieto (Regione Lazio)
Ostuni
Pagadebit di Romagna, z podaniem po niej lub nie nazwy Bertinoro
Parrina
Penisola Sorrentina, z podaniem po niej lub nie nazwy Gragnano lub Lettere lub Sorrento

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Pentro di Isernia *lub* Pentro
Pergola
Piemonte
Pietraviva
Pinerolese
Pollino
Pomino
Pornassio *lub* Ormeasco di Pornassio
Primitivo di Manduria
Reggiano
Reno
Riviera del Brenta
Riesi
Riviera del Garda Bresciano *lub* Garda Bresciano
Riviera Ligure di Ponente, z *podaniem po niej lub nie nazwy*: Riviera dei Fiori *lub* Albenga o Albenganese *lub* Finale *lub* Finalese *lub* Ormeasco
Roero
Romagna Albana spumante
Rossese di Dolceacqua *lub* Dolceacqua
Rosso Barletta
Rosso Canosa *lub* Rosso Canosa Canusium
Rosso Conero
Rosso di Cerignola
Rosso di Montalcino
Rosso di Montepulciano
Rosso Orvietano *lub* Orvietano Rosso
Rosso Piceno
Rubino di Cantavenna
Ruchè di Castagnole Monferrato
Salice Salentino
Sambuca di Sicilia
San Colombano al Lambro *lub* San Colombano
San Gimignano
San Martino della Battaglia (*Regione Veneto*)
San Martino della Battaglia (*Regione Lombardia*)
San Severo
San Vito di Luzzi
Sangiovese di Romagna
Sannio
Sant'Agata de Goti
Santa Margherita di Belice
Sant'Anna di Isola di Capo Rizzuto
Sant'Antimo
Sardegna Semidano, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Mogoro
Savuto
Scanzo *lub* Moscato di Scanzo
Scavigna
Sciaccia, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Rayana
Serrapetrona
Sizzano
Soave
Solopaca
Sovana
Squinzano
Strevi
Tarquinia
Teroldego Rotaliano
Terracina, *poprzedzona lub nie wyrażeniem „Moscato di”*
Terre dell'Alta Val Agri
Terre di Franciacorta
Torgiano
Trebiano d'Abruzzo
Trebiano di Romagna
Trentino, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Sorni *lub* Isera *lub* d'Isera *lub* Ziresi *lub* dei Ziresi
Trento
Val d'Arbia
Val di Cornia, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Suvereto
Val Polcevera, z *podaniem po niej lub nie nazwy* Coronata
Valcalepio

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Valdadige (Etschaler) (*Regione Trentino Alto Adige*)
Valdadige (Etschtaler), z podaniem po niej lub nie nazwy Terra dei Forti (*Regione Veneto*)
Valdichiana
Valle d'Aosta lub Vallée d'Aoste, z podaniem po niej lub nie nazwy: Arnad-Montjovet lub Donnas lub Enfer d'Arvier lub Torrette lub Blanc de Morgex et de la Salle lub Chambave lub Nus
Valpolicella, z podaniem po niej lub nie nazwy Valpantena
Valsusa
Valtellina
Valtellina superiore, z podaniem po niej lub nie nazwy Grumello lub Inferno lub Maroggia lub Sassella lub Vagella
Velletri
Verdicario
Verdicchio dei Castelli di Jesi
Verdicchio di Matelica
Verduno Pelaverga lub Verduno
Vermentino di Sardegna
Vernaccia di Oristano lub Sardegna Vernaccia di Oristano
Vernaccia di San Gimignano
Vernaccia di Serrapetrona
Vesuvio
Vicenza
Vignanello
Vin Santo del Chianti
Vin Santo del Chianti Classico
Vin Santo di Montepulciano
Vini del Piave lub Piave
Zagarolo

---

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Allerona
Alta Valle della Greve
Alto Livenza (*Regione veneto*)
Alto Livenza (*Regione Friuli Venezia Giulia*)
Alto Mincio
Alto Tirino
Arghillà
Barbagia
Basilicata
Benaco bresciano
Beneventano
Bergamasca
Bettona
Bianco di Castelfranco Emilia
Calabria
Camarro
Campania
Cannara
Civitella d'Agliano
Colli Aprutini
Colli Cimini
Colli del Limbara
Colli del Sangro
Colli della Toscana centrale
Colli di Salerno
Colli Ericini
Colli Trevigiani
Collina del Milanese
Colline del Genovesato
Colline Frentane
Colline Pescaresi
Colline Savonesi
Colline Teatine
Condoleo
Conselvano
Costa Viola
Daunia
Del Vastese lub Histonium

Delle Venezie (*Regione Veneto*)
Delle Venezie (*Regione Friuli Venezia Giulia*)
Delle Venezie (*Regione Trentino – Alto Adige*)
Dugenta
Emilia *lub* dell'Emilia
Epomeo
Esaro
Fontanarossa di Cerda
Forlì
Fortana del Taro
Frusinate *lub* del Frusinate
Golfo dei Poeti La Spezia *lub* Golfo dei Poeti
Grottino di Roccanova
Isola dei Nuraghi
Lazio
Lipuda
Locride
Marca Trevigiana
Marche
Maremma toscana
Marmilla
Mitterberg *lub* Mitterberg tra Cauria e tel.: *lub* Mitterberg zwischen Gfrill und Toll
Modena *lub* Provincia di Modena
Montenetto di Brescia
Murgia
Narni
Nurra
Ogliastra
Osco *lub* Terre degli Osci
Paestum
Palizzi
Parteolla
Pellaro
Planargia
Pompeiano
Provincia di Mantova
Provincia di Nuoro
Provincia di Pavia
Provincia di Verona *or* Veronese
Puglia
Quistello
Ravenna
Roccamonfina
Romangia
Ronchi di Brescia
Rotae
Rubicone
Sabbioneta
Salemi
Salento
Salina
Scilla
Sebino
Sibiola
Sicilia
Sillaro *lub* Bianco del Sillaro
Spello
Tarantino
Terrazze Retiche di Sondrio
Terre del Volturno
Terre di Chieti
Terre di Veleja
Tharros
Toscana *lub* Toscano
Trenta
Umbria
Valcamonica
Val di Magra
Val di Neto
Val Tidone

Valdamato
 Vallagarina (*Regione Trentino – Alto Adige*)
 Vallagarina (*Regione Veneto*)
 Valle Belice
 Valle del Crati
 Valle del Tirso
 Valle d'Itria
 Valle Peligna
 Valli di Porto Pino
 Veneto
 Veneto Orientale
 Venezia Giulia
 Vigneti delle Dolomiti *lub* Weinberg Dolomiten (*Regione Trentino – Alto Adige*)
 Vigneti delle Dolomiti *lub* Weinberg Dolomiten (*Regione Veneto*)

Luksemburg

Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy gminy lub części gminy)	Nazwy gmin lub części gmin
Moselle Luxembourgeoise	Ahn Assel Bech-Kleinmacher Born Bous Burmerange Canach Ehnen Ellingen Elvange Erpeldingen Gostingen Greiveldingen Grevenmacher Lenningen Machtum Mertert Moersdorf Mondorf Niederdonven Oberdonven Oberwormeldingen Remerschen Remich Rolling Rosport Schengen Schwepsingen Stadtbredimus Trintingen Wasserbillig Wellenstein Wintringen Wormeldingen

Malta

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony	Podregiony
Island of Malta (Wyspa Malta)	Rabat Mdina <i>lub</i> Medina Marsaxlokk Marnisi Mgarr Ta' Qali Siggiewi
Gozo	Ramla

Określone regiony	Podregiony
	Marsalforn Nadur Victoria Heights

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Nazwa w języku maltańskim	Nazwa w języku angielskim
Gzejjer Maltin	Maltese Islands

Portugalia

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Alenquer Alentejo	Borba Évora Granja-Amareleja Moura Portalegre Redondo Reguengos Vidigueira
Arruda Bairrada Beira Interior	Castelo Rodrigo Cova da Beira Pinhel
Biscoitos Bucelas Carcavelos Chaves Colares Dão, z podaniem po niej lub nie nazwy Nobre	Alva Besteiros Castendo Serra da Estrela Silgueiros Terras de Azurara Terras de Senhorim Baixo Corgo
Douro, poprzedzona lub nie wyrażeniem Vinho do lub Moscatel do	Cima Corgo Douro Superior
Encostas d'Aire	Alcobaça Ourém
Graciosa Lafões Lagoa Lagos Lourinhã Madeira lub Madère lub Madera lub Vinho da Madeira lub Madeira Wine lub Madeira Wine lub Vin de Madère lub Vino di Madera lub Madera Wijn Madeirense Óbidos Palmela Pico Portimão Port lub Porto lub Oporto lub Portwein lub Portvin lub Portwijn lub Vin de Porto lub Port Wine lub Vinho do Porto Ribatejo	Almeirim Cartaxo Chamusca Coruche Santarém Tomar

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Setúbal, poprzedzona lub nie określeniem Moscatel lub z podaniem po niej określenia Roxo Tavira Távora-Varosa Torres Vedras Trás-os-Montes	Chaves Planalto Mirandês Valpaços
Vinho Verde	Amarante Ave Baião Basto Cávado Lima Monção Paiva Sousa

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Określone regiony	Podregiony
Açores Alentejano Algarve Beiras	Beira Alta Beira Litoral Terras de Sícó
Duriense Estremadura Minho Ribatejano Terras Madeirenses Terras do Sado Transmontano	Alta Estremadura

Rumunia

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Aiud Alba Iulia Babadag Banat, z podaniem po niej nazwy	Dealurile Tirolului Moldova Nouă Silagiu
Banu Măracine Bohotin Cernătești – Podgoria Cotești Cotnari Crișana, z podaniem po niej nazwy	Biharia Diosig Șimleu Silvaniei
Dealul Bujorului Dealul Mare, z podaniem po niej nazwy	Boldești Breaza Ceptura Merei Tohani Urleași Valea Călugărească Zorești
Drăgășani Huși, z podaniem po niej nazwy	Vutcani

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Iana Iași, z podaniem po niej nazwy	Bucium Copou Uricani
Lechința Mehedintși, z podaniem po niej nazwy	Corcova Golul Drâncei Orevița Severin Vânju Mare
Miniș Murfatlar, z podaniem po niej nazwy	Cernavodă Medgidia
Nicorești Odobești Oltina Panciu Pietroasa Recaș Sâmburești Sarica Niculițel, z podaniem po niej nazwy Sebeș – Apold Segarcea Ștefănești, z podaniem po niej nazwy Târnave, z podaniem po niej nazwy	Tulcea Costești Blaj Jidvei Mediaș

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Colinele Dobrogei Dealurile Crișanei Dealurile Moldovei, lub Dealurile Munteniei Dealurile Olteniei Dealurile Sătmarului Dealurile Transilvaniei Dealurile Vrancei Dealurile Zarandului Terasele Dunării Viile Carașului Viile Timișului	Dealurile Covurluiului Dealurile Hârlăului Dealurile Hușilor Dealurile Iașilor Dealurile Tutovei Terasele Siretului

Słowacja

Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich wyrażeniem „vinohradnícka oblasť”)	Podregiony (z podaniem po nich lub nie nazwy określonego regionu) (z podaniem po nich wyrażeniem „vinohradnícky rajón”)
Južnoslovenská	Dunajskostredský Galantský Hurbanovský Komárňanský Palárikovský Šamorínsky Strekovský Štúrovský
Malokarpatská	Bratislavský Doľanský Hlohovecký

Określone regiony (z podanym po nich wyrażeniem „vinohradnícka oblasť”)	Podregiony (z podaniem po nich lub nie nazwy określonego regionu) (z podanym po nich wyrażeniem „vinohradnícky rajón”)
Nitrianska	Modranský Orešanský Pezinský Senecký Skalický Stupavský Trnavský Vrbovský Záhorský Nitriansky Pukanecký Radošinský Šintavský Tekovský Vrábel'ský Želiezovský Žitavský
Stredoslovenská	Zlatomoravecký Fiľakovský Gemerský Hontiansky Ipeľský Modrokamenecký Tornaľský
Tokaj/ská/-ský/ské	Vinický Čerhov Černochoch Malá Trňa Slovenské Nové Mesto Veľká Bara Veľká Trňa
Východoslovenská	Viničky Kráľovskochľmecký Michalovský Moldavský Sobrancecký

Słowenia

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony z podaniem po nich lub nie nazwy gminy, w której uprawia się winorośli i/lub nazwy winnicy
Bela krajina lub Belokranjec Bizeljsko-Sremič lub Sremič-Bizeljsko Dolenjska Dolenjska, cviček Goriška Brda lub Brda Haloze lub Haložan Koper lub Koprčan Kras Kras, teran Ljutomer-Ormož or Ormož-Ljutomer Maribor lub Mariborčan Radgona-Kapela lub Kapela Radgona Prekmurje lub Prekmurčan Šmarje-Virštanj lub Virštanj-Šmarje Srednje Slovenske gorice Vipavska dolina lub Vipavec lub Vipavčan

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Podravje Posavje Primorska

Hiszpania

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Abona	
Alella	
Alicante	Marina Alta
Almansa	
Ampurdán-Costa Brava	
Arabako Txakolina-Txakolí de Álava lub Chacolí de Álava	
Arlanza	
Arribes	
Bierzo	
Binissalem-Mallorca	
Bullas	
Calatayud	
Campo de Borja	
Cariñena	
Cataluña	
Cava	
Chacolí de Bizkaia-Bizkaiko Txakolina	
Chacolí de Getaria-Getariako Txakolina	
Cigales	
Conca de Barberá	
Condado de Huelva	Artesa
Costers del Segre	Les Garrigues
	Raimat
	Valls de Riu Corb
Dominio de Valdepusa	
El Hierro	
Finca Élez	
Guijoso	
Jerez-Xérès-Sherry lub Jerez lub Xérès or Sherry	
Jumilla	
La Mancha	
La Palma	Fuencaliente
	Hoyo de Mazo
	Norte de la Palma
Lanzarote	
Málaga	
Manchuela	
Manzanilla	
Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda	
Méntrida	
Mondéjar	
Monterrei	Ladera de Monterrei
	Val de Monterrei
Montilla-Moriles	
Montsant	
Navarra	Baja Montaña
	Ribera Alta
	Ribera Baja
	Tierra Estella
	Valdizarbe
Penedés	
Pla de Bages	
Pla i Llevant	
Priorato	
Rías Baixas	Condado do Tea
	O Rosal
	Ribeira do Ulla
	Soutomaior
	Val do Salnés
Ribeira Sacra	Amandi
	Chantada
	Quiroga-Bibei
	Ribeiras do Miño
	Ribeiras do Sil
Ribeiro	

Określone regiony (z podaniem po nich lub nie nazwy podregionu)	Podregiony
Ribera del Duero Ribera del Guadiana	Cañamero Matanegra Montánchez Ribera Alta Ribera Baja Tierra de Barros
Ribera del Júcar Rioja	Rioja Alavesa Rioja Alta Rioja Baja
Rueda Sierras de Málaga Somontano Tacoronte-Acentejo Tarragona Tierra Alta Tierra de León Tierra del Vino de Zamora Toro Uclés Utiel-Requena Valdeorras Valdepeñas Valencia	Serranía de Ronda Anaga Alto Turia Clariano Moscatel de Valencia Valentino
Valle de Güímar Valle de la Orotava Valles de Benavente Vinos de Madrid	Arganda Navalcarnero San Martín de Valdeiglesias
Ycoden-Daute-Isora Yecla	

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

Vino de la Tierra de Abanilla
Vino de la Tierra de Bailén
Vino de la Tierra de Bajo Aragón
Vino de la Tierra de Betanzos
Vino de la Tierra de Cádiz
Vino de la Tierra de Campo de Belchite
Vino de la Tierra de Campo de Cartagena
Vino de la Tierra de Cangas
Vino de la Tierra de Castelló
Vino de la Tierra de Castilla
Vino de la Tierra de Castilla y León
Vino de la Tierra de Contraviesa-Alpujarra
Vino de la Tierra de Córdoba
Vino de la Tierra de Costa de Cantabria
Vino de la Tierra de Desierto de Almería
Vino de la Tierra de Extremadura
Vino de la Tierra Formentera
Vino de la Tierra de Gálvez
Vino de la Tierra de Granada Sur-Oeste
Vino de la Tierra de Ibiza
Vino de la Tierra de Illes Balears
Vino de la Tierra de Isla de Menorca
Vino de la Tierra de La Gomera
Vino de la Tierra de Laujar-Alpujarra
Vino de la Tierra de Liébana
Vino de la Tierra de Los Palacios
Vino de la Tierra de Norte de Granada
Vino de la Tierra de Sierra Norte de Sevilla
Vino de la Tierra de Pozohondo
Vino de la Tierra de Ribera del Andarax

Vino de la Tierra de Ribera del Arlanza
Vino de la Tierra de Ribera del Gállego-Cinco Villas
Vino de la Tierra de Ribera del Queiles
Vino de la Tierra de Sierra de Tramuntana-Costa Nord
Vino de la Tierra de Sierra de Alcaraz
Vino de la Tierra de Torreperejil
Vino de la Tierra de Valdejalón
Vino de la Tierra de Valle del Cinca
Vino de la Tierra de Valle del Jiloca
Vino de la Tierra de Valle del Miño-Ourense
Vino de la Tierra de Valles de Sadacia

Zjednoczone Królestwo

1. Wina gatunkowe produkowane w określonym regionie

English Vineyards
Welsh Vineyards

---

2. Wina stołowe z oznaczeniem geograficznym

England *lub* Berkshire
Buckinghamshire
Cheshire
Cornwall
Derbyshire
Devon
Dorset
East Anglia
Gloucestershire
Hampshire
Herefordshire
Isle of Wight
Isles of Scilly
Kent
Lancashire
Leicestershire
Lincolnshire
Northamptonshire
Nottinghamshire
Oxfordshire
Rutland
Shropshire
Somerset
Staffordshire
Surrey
Sussex
Warwickshire
West Midlands
Wiltshire
Worcestershire
Yorkshire
Wales *lub* Cardiff
Cardiganshire
Carmarthenshire
Denbighshire
Gwynedd
Monmouthshire
Newport
Pembrokeshire
Rhondda Cynon Taf
Swansea
The Vale of Glamorgan
Wrexham

---

2. Zmiany do wykazu oznaczeń geograficznych uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet zgodnie z procedurami określonymi w art. 29 lub 30.

CZĘŚĆ B

WINA POCHODZĄCE Z AUSTRALII

1. Oznaczenia geograficzne Australii:

STAN/STREFA	REGION	PODREGION
Australia południowo-wschodnia		
NOWA POŁUDNIOWA WALIA		
Big Rivers		
	Perricoota	
	Riverina	
Western Plains		
Central Ranges		
	Cowra	
	Mudgee	
	Orange	
Południowa część Nowej Południowej Walii		
	Canberra District	
	Gundagai	
	Hilltops	
	Tumbarumba	
Wybrzeże południowe		
	Shoalhaven Coast	
	Southern Highlands	
Northern Slopes		
Northern Rivers		
	Hastings River	
Hunter Valley		
	Hunter	
		Broke Fordwich
QUEENSLAND		
	Granite Belt	
	South Burnett	
AUSTRALIA POŁUDNIOWA		
Adelaide		
Mount Lofty Ranges		
	Adelaide Hills	
		Lenswood
		Piccadilly Valley
	Adelaide Plains	
	Clare Valley	
Barossa		
	Barossa Valley	
	Eden Valley	
		High Eden
Fleurieu		
	Currency Creek	
	Kangaroo Island	
	Langhorne Creek	
	McLaren Vale	
	Southern Fleurieu	
Limestone Coast		

STAN/STREFA	REGION	PODREGION
	Coonawarra	
	Mount Benson	
	Padthaway	
	Robe	
	Wrattonbully	
Lower Murray		
	Riverland	
półwyspy		
daleka północ		
	Southern Flinders Ranges	
VICTORIA		
północno-zachodnia Wiktoria		
	Murray Darling	
	Swan Hill	
północno-wschodnia Wiktoria		
	Alpine Valleys	
	Beechworth	
	Glenrowan	
	King Valley	
	Rutherglen	
środkowa Wiktoria		
	Bendigo	
	Goulburn Valley	
		Nagambie Lakes
	Heathcote	
	Strathbogie Ranges	
	Upper Goulburn	
zachodnia Wiktoria		
	Grampians	
		Great Western
	Henty	
	Pyrenees	
Port Phillip		
	Geelong	
	Macedon Ranges	
	Mornington Peninsula	
	Sunbury	
	Yarra Valley	
Gippsland		
ZACHODNIA AUSTRALIA		
Rejon Perth		
	Perth Hills	
	Swan District	
		Swan Valley
	Peel	
środkowa część Australii Zachodniej		
południowa część Australii Zachodniej		
	Blackwood Valley	
	Geographe	
	Great Southern	

STAN/STREFA	REGION	PODREGION
		Albany
		Denmark
		Frankland River
		Mount Barker
		Porongurup
	Margaret River	
	Manjimup	
	Pemberton	
wybrzeże południowo-wschodnie Australii Zachodniej		
oraz północna część Australii Zachodniej		
TASMANIA		
TERYTORIUM PÓŁNOCNE		
AUSTRALIJSKIE TERYTORIUM STOŁECZNE		

2. Zmiany do wykazu oznaczeń geograficznych uzgodnione przez Umawiające się Strony zgodnie z procedurami określonymi w art. 29 lub 30.

ZAŁĄCZNIK III

Określenia tradycyjne o których mowa w art. 12

1. Tradycyjne określenia państw członkowskich:

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
NIEMCY			
Qualitätswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Qualitätswein garantierten Ursprungs/Q.g.U	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Qualitätswein mit Prädikat/Q.b. A.m.Pr or Prädikatswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Qualitätsschaumwein garantierten Ursprungs/Q.g.U	Wszystkie	Musujące wino gatunkowe psr	Niemiecki
Auslese	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Beerenauslese	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Eiswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Kabinett	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Spätlese	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Trockenbeerenauslese	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Landwein	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Niemiecki
Affentaler	Altschweier, Bühl, Eisental, Neusatz/Bühl, Bühlertal, Neuweiler/Baden-Baden	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Badisch Rotgold	Baden	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Ehrentrudis	Baden	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Hock	Rhein, Ahr, Hessische Bergstraße, Mittelrhein, Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau	Wino stołowe z OG	Niemiecki
Klassik/Classic	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Liebfrau(en)milch	Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Moseltaler	Mosel-Saar-Ruwer	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Riesling-Hochgewächs	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Schillerwein	Württemberg	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Weißherbst	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Winzersekt	Wszystkie	Musujące wino gatunkowe psr	Niemiecki
AUSTRIA			
Qualitätswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
„Qualitätswein besonderer Reife und Leseart“ lub „Prädikatswein“	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Qualitätswein mit staatlicher Prüfnummer	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Ausbruch/Ausbruchwein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Auslese/Auslesewein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Beerenauslese (wein)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Eiswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Kabinett/Kabinettwein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Schilfwein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Spätlese/Spätlesewein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Strohwein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Trockenbeerenauslese	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Landwein	Wszystkie	Wino stołowe z OG	
Ausstich	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Auswahl	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Bergwein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Klassik/Classic	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Erste Wahl	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Hausmarke	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Heuriger	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Jubiläumswein	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Schilcher	Steiermark	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Niemiecki
Sturm	Wszystkie	Moszcz winogronowy w trakcie fermentacji z OG	Niemiecki
HISZPANIA			
Denominación de origen (DO)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino gatunkowe psr musujące, wino gatunkowe psr półmusujące, gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Denominación de origen calificada (DOCa)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino gatunkowe psr musujące, wino gatunkowe psr półmusujące, gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vino dulce natural	Wszystkie	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vino generoso	(¹)	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vino generoso de licor	(²)	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vino de la Tierra	Wszystkie	Wino stołowe z OG	
Aloque	DO Valdepeñas	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Amontillado	DDOO Jerez-Xérès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Añejo	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Hiszpański
Añejo	DO Malaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Chacoli/Txakolina	DO Chacoli de Bizkaia DO Chacoli de Getaria DO Chacoli de Alava	Wino gatunkowe psr	Hiszpański

(¹) Przedmiotowe wina to gatunkowe wina likierowe psr wymienione w załączniku VI, pkt L, ust. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999.

(²) Przedmiotowe wina to gatunkowe wina likierowe psr wymienione w załączniku VI, pkt L, ust. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999.

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Clásico	DO Abona DO El Hierro DO Lanzarote DO La Palma DO Tacoronte-Acentejo DO Tarragona DO Valle de Güimar DO Valle de la Orotava DO Ycoden-Daute-Isora	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Cream	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Gatunkowe wino likierowe psr	Angielski
Criadera	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Criaderas y Soleras	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Crianza	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Dorado	DO Rueda DO Malaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Fino	DO Montilla Moriles DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Fondillón	DO Alicante	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Gran Reserva	Wszystkie wina gatunkowe psr Cava	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr	Hiszpański
Lágrima	DO Málaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Noble	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Hiszpański
Noble	DO Malaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Oloroso	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla- Moriles	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Pajarete	DO Málaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Pálido	DO Condado de Huelva DO Rueda DO Málaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Palo Cortado	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla- Moriles	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Primero de cosecha	DO Valencia	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Rancio	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Raya	DO Montilla-Moriles	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Reserva	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Sobremadre	DO vinos de Madrid	Wino gatunkowe psr	Hiszpański

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Solera	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Superior	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Trasañejo	DO Málaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vino Maestro	DO Málaga	Gatunkowe wino likierowe psr	Hiszpański
Vendimia inicial	DO Utiel-Requena	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
Viejo	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Hiszpański
Vino de tea	DO La Palma	Wino gatunkowe psr	Hiszpański
FRANCJA			
Appellation d'origine contrôlée	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Appellation contrôlée	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Appellation d'origine/vin délimité de qualité supérieure	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Vin doux naturel	AOC Banyuls, Banyuls Grand Cru, Muscat de Frontignan, Grand Roussillon, Maury, Muscat de Beaume de Venise, Muscat du Cap Corse, Muscat de Lunel, Muscat de Mireval, Muscat de Rivesaltes, Muscat de St Jean de Minervois, Rasteau, Rivesaltes	Wino gatunkowe psr	Francuski
Vin de pays	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Francuski
Ambré	Wszystkie	Gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Francuski
Château	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, musujące wino gatunkowe psr	Francuski
Clairet	AOC Bourgogne, AOC Bordeaux	Wino gatunkowe psr	Francuski
Claret	AOC Bordeaux	Wino gatunkowe psr	Francuski
Clos	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr, gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Cru Artisan	AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Listrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe	Wino gatunkowe psr	Francuski
Cru Bourgeois	AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Listrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe	Wino gatunkowe psr	Francuski
Cru Classé, nazwa poprzedzona określeniem Grand, Premier Grand, Deuxième, Troisième, Quatrième, Cinquième	AOC Côtes de Provence, Graves, St Emilion Grand Cru, Haut-Médoc, Margaux, St Julien, Pauillac, St Estèphe, Sauternes, Pessac Léognan, Barsac	Wino gatunkowe psr	Francuski
Edelzwicker	AOC Alsace	Wino gatunkowe psr	Niemiecki

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Grand Cru	AOC Alsace, Banyuls, Bonnes Mares, Chablis, Chambertin, Chappelle Chambertin, Chambertin Clos-de-Bèze, Mazoyeres ou Charmes Chambertin, Latricières-Chambertin, Mazis Chambertin, Ruchottes Chambertin, Griottes-Chambertin, Clos de la Roche, Clos Saint Denis, Clos de Tart, Clos de Vougeot, Clos des Lambray, Corton, Corton Charlemagne, Charlemagne, Echézeaux, Grand Echézeaux, La Grande Rue, Montrachet, Chevalier-Montrachet, Bâtard-Montrachet, Bienvenues-Bâtard-Montrachet, Criots-Bâtard-Montrachet, Musigny, Romanée St Vivant, Richebourg, Romanée-Conti, La Romanée, La Tâche, St Emilion	Wino gatunkowe psr	Francuski
Grand Cru	Champagne	Musujące wino gatunkowe psr	Francuski
Hors d'âge	AOC Rivesaltes	Gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Passe-tout-grains	AOC Bourgogne	Wino gatunkowe psr	Francuski
Premier Cru	AOC Aloxe Corton, Auxey Duresses, Beaune, Blagny, Chablis, Chambolle Musigny, Chassagne Montrachet, Champagne, Côtes de Brouilly, Fixin, Gevrey Chamberlin, Givry, Ladoix, Maranges, Mercurey, Meursault, Monthélie, Montagny, Morey St Denis, Musigny, Nuits, Nuits-Saint-Georges, Pernand-Vergelesses, Pommard, Puligny-Montrachet, Rully, Santenay, Savigny-les-Beaune, St Aubin, Volnay, Vougeot, Vosne-Romanée	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Francuski
Primeur	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Francuski
Rancio	AOC Grand Roussillon, Rivesaltes, Banyuls, Banyuls grand cru, Maury, Clairette du Languedoc, Rasteau	Gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Sélection de grains nobles	AOC Alsace, Alsace Grand cru, Monbazillac, Graves supérieures, Bonnezeaux, Jurançon, Cérons, Quarts de Chaume, Sauternes, Loupiac, Côteaux du Layon, Barsac, Ste Croix du Mont, Coteaux de l'Aubance, Cadillac	Wino gatunkowe psr	Francuski
Sur lie	AOC Muscadet, Muscadet-Coteaux de la Loire, Muscadet-Côtes de Grandlieu, Muscadet-Sèvres et Maine, AOVDQS Gros Plant du Pays Nantais, VDT avec IG Vin de pays d'Oc et Vin de pays des Sables du Golfe du Lion	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Francuski
Tuilé	AOC Rivesaltes	Gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Vendanges tardives	AOC Alsace, Jurançon	Wino gatunkowe psr	Francuski
Villages	AOC Anjou, Beaujolais, Côte de Beaune, Côte de Nuits, Côtes du Rhône, Côtes du Roussillon, Mâcon	Wino gatunkowe psr	Francuski
Vin de paille	AOC Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Hermitage	Wino gatunkowe psr	Francuski
Vin jaune	AOC du Jura (Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Château-Châlon)	Wino gatunkowe psr	Francuski

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
GRECJA			
Όνομασία Προελεύσεως Ελεγχόμενη (ΟΠΕ) (appellation d'origine contrôlée)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Grecki
Όνομασία Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) (appellation d'origine de qualité supérieure)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Grecki
Όινος γλυκός φυσικός (vin doux naturel)	Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céphalonie), Μοσχάτος Πατρών (Muscat de Patras), Μοσχάτος Ρίου-Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Μαυροδάφνη Πατρών (Mavrodaphne de Patras), Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας (Mavrodaphne de Céphalonie), Σάμος (Samos), Σητεία (Sitia), Δαφνες (Dafnès), Σαντορίνη (Santorini)	Γατunkowe wino likierowe psr	Grecki
Όινος φυσικός γλυκός (vin naturellement doux)	Vins de paille: Κεφαλληνίας (de Céphalonie), Δαφνες (de Dafnès), Λήμνου (de Lemnos), Πατρών (de Patras), Ρίου-Πατρών (de Rion de Patras), Ρόδου (de Rhodos), Σάμος (de Samos), Σητεία (de Sitia), Σαντορίνη (Santorini)	Wino gatunkowe psr	Grecki
Όνομασία κατά παράδοση (Όνομασία kata paradosi)	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Grecki
Τοπικός Όινος (vin de pays)	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Grecki
Αγρέπauλη (Agrepaυlis)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Αμπέλι (Ampeli)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Αμπελώνας (εσ) (Ampelonas ès)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Αρχοντικό (Archontiko)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Κάβα ⁽¹⁾ (Cava)	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Grecki
Από διαλεκτούς αμπελώνες (Grand Cru)	Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céphalonie), Μοσχάτος Πατρών (Muscat de Patras), Μοσχάτος Ρίου-Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Σάμος (Samos)	Γατunkowe wino likierowe psr	Grecki
Ειδικά Επιλεγμένους (Grand réserve)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Grecki
Κάστρο (Kastro)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Κτήμα (Ktima)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Λιαστός (Liastos)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Μετόχι (Metochi)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Μοναστήρι (Monastiri)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki

⁽¹⁾ Ochrona określenia „Cava” przewidziana w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1493/1999 nie narusza ochrony oznaczenia geograficznego mającej zastosowanie do win gatunkowych psr „Cava”.

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Νάμα (Nama)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Νυχτέρι (Nychteri)	ΟΠΑΠ Santorini	Wino gatunkowe psr	Grecki
Ορεινό κτήμα (Orino Ktima)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Ορεινός αμπελώνας (Orinos Ampelonas)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Πύργος (Pyrgos)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Grecki
Επιλογή ή Επιλεγμένος (Réserve)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Grecki
Παλαιωθείς επιλεγμένος (Vieille réserve)	Wszystkie	Gatunkowe wino likierowe psr	Grecki
Βερντέα (Verntea)	Zakynthos	Wino stołowe z OG	Grecki
Vinsanto	ΟΠΑΠ Santorini	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Grecki

WŁOCHY

Denominazione di Origine Controllata	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, częściowo sfermentowany moszcz gronowy z OG	Włoski
Denominazione di Origine Controllata e Garantita	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, częściowo sfermentowany moszcz gronowy z OG	Włoski
Vino Dolce Naturale	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Inticazione geografica tipica (IGT)	Wszystkie	Wino stołowe, „vin de pays”, wino z przejrziałych winogron i z winogron; częściowo sfermento- wany moszcz gronowy z OG	Włoski
Landwein	Wino z oznaczeniem geograficz- nym z autonomicznej prowincji Bolzano	Wino stołowe, „vin de pays”, wino z przejrziałych winogron i z winogron; częściowo sfermento- wany moszcz gronowy z OG	Niemiecki
Vin de pays	Wino z oznaczeniem geograficz- nym z regionu Aosta	Wino stołowe, „vin de pays”, wino z przejrziałych winogron i z winogron; częściowo sfermento- wany moszcz gronowy z OG	Francuski
Alberata o vigneti ad alberata	DOC Aversa	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Włoski
Amarone	DOC Valpolicella	Wino gatunkowe psr	Włoski
Ambra	DOC Marsala	Wino gatunkowe psr	Włoski
Ambrato	DOC Malvasia delle Lipari DOC Vernaccia di Oristano	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Annoso	DOC Controguerra	Wino gatunkowe psr	Włoski
Apianum	DOC Fiano di Avellino	Wino gatunkowe psr	Łacina

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Auslese	DOC Caldaro e Caldaro classico- Alto Adige	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Barco Reale	DOC Barco Reale di Carmignano	Wino gatunkowe psr	Włoski
Brunello	DOC Brunello di Montalcino	Wino gatunkowe psr	Włoski
Buttafuoco	DOC Oltrepò Pavese	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino półmusujące psr	Włoski
Cacc'e mitte	DOC Cacc'e Mitte di Lucera	Wino gatunkowe psr,	Włoski
Cagnina	DOC Cagnina di Romagna	Wino gatunkowe psr	Włoski
Cannellino	DOC Frascati	Wino gatunkowe psr	Włoski
Cerasuolo	DOC Cerasuolo di Vittoria DOC Montepulciano d'Abruzzo	Wino gatunkowe psr	Włoski
Chiaretto	All	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Włoski
Ciaret	DOC Monferrato	Wino gatunkowe psr	Włoski
Château	DOC Valle d'Aosta	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Francuski
Classico	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino półmusujące psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Dunkel	DOC Alto Adige DOC Trentino	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Est! Est!!Est!!!	DOC Est! Est!!Est!!! di Montefias- cone	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Łacina
Falerno	DOC Falerno del Massico	Wino gatunkowe psr	Włoski
Fine	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Fior d'Arancio	DOC Colli Euganei	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr, wino stołowe z OG	Włoski
Falerio	DOC Falerio dei colli Ascolani	Wino gatunkowe psr	Włoski
Flétri	DOC Valle d'Aosta lub Vallée d'Aoste	Wino gatunkowe psr	Włoski
Garibaldi Dolce (or GD)	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Governo all'uso toscano	DOCG Chianti/Chianti Classico IGT Colli della Toscana Centrale	Wino gatunkowe psr, wino sto- łowe z OG	Włoski
Gutturnio	DOC Colli Piacentini	Wino gatunkowe psr, półmusu- jące wino gatunkowe psr	Włoski
Italia Particolare (or IP)	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Klassisch/Klassisches Urs- prungsgebiet	DOC Caldaro DOC Alto Adige (znane jako Santa Maddalena i Terlan)	Wino gatunkowe psr	Niemiecki

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Kretzer	DOC Alto Adige DOC Trentino DOC Teroldego Rotaliano	Wino gatunkowe psr	Niemiecki
Lacrima	DOC Lacrima di Morro d'Alba	Wino gatunkowe psr	Włoski
Lacryma Christi	DOC Vesuvio	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Lambiccato	DOC Castel San Lorenzo	Wino gatunkowe psr	Włoski
London Particular (or LP/Ing- hilterra)	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Morellino	DOC Morellino di Scansano	Wino gatunkowe psr	Włoski
Occhio di Pernice	DOC Bolgheri, Vin Santo Di Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Cor- tona, Elba, Montecarlo, Montere- gio di Massa Maritima, San Gimignano, Sant'Antimo, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano	Wino gatunkowe psr	Włoski
Oro	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Pagadebit	DOC pagadebit di Romagna	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Passito	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Włoski
Ramie	DOC Pinerolese	Wino gatunkowe psr	Włoski
Rebola	DOC Colli di Rimini	Wino gatunkowe psr	Włoski
Recioto	DOC Valpolicella DOC Gambellara DOCG Recioto di Soave	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Włoski
Riserva	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Rubino	DOC Garda Colli Mantovani DOC Rubino di Cantavenna DOC Teroldego Rotaliano DOC Trentino	Wino gatunkowe psr	Włoski
Rubino	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Sangue di Giuda	DOC Oltrepò Pavese	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino półmusujące psr	Włoski
Scelto	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Włoski
Sciacchetrà	DOC Cinque Terre	Wino gatunkowe psr	Włoski
Sciac-trà	DOC Pornassio or Ormeasco di Pornassio	Wino gatunkowe psr	Włoski
Sforzato, Sfursàt	DO Valtellina	Wino gatunkowe psr	Włoski
Spätlese	DOC i IGT de Bolzano	Wino gatunkowe psr, wino sto- łowe z OG	Niemiecki
Soleras	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Stravecchio	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Strohwein	DOC i IGT de Bolzano	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Niemiecki
Superiore	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Superiore Old Marsala (or SOM)	DOC Marsala	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Torchiato	DOC Colli di Conegliano	Wino gatunkowe psr	Włoski
Torcolato	DOC Breganze	Wino gatunkowe psr	Włoski
Vecchio	DOC Rosso Barletta, Aglianico del Vulture, Marsala, Falerno del Massico	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Vendemmia Tardiva	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino półmusujące psr, wino stołowe z OG	Włoski
Verdolino	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Włoski
Vergine	DOC Marsala DOC Val di Chiana	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Vermiglio	DOC Colli dell'Etruria Centrale	Gatunkowe wino likierowe psr	Włoski
Vino Fiore	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Włoski
Vino Nobile	Vino Nobile di Montepulciano	Wino gatunkowe psr	Włoski
Vino Novello o Novello	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Włoski
Vin santo/Vino Santo/Vinsanto	DOC et DOCG Bianco dell'Empolese, Bianco della Valdinievole, Bianco Pisano di San Torpé, Bolgheri, Candia dei Colli Apuani, Capalbio, Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Colli del Trasimeno, Colli Perugini, Colli Piacentini, Cortona, Elba, Gambellera, Montecarlo, Monteregio di Massa Maritima, Montescudaio, Offida, Orcia, Pomino, San Gimignano, San'Antimo, Val d'Arbia, Val di Chiana, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano, Trentino	Wino gatunkowe psr	Włoski
Vivace	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Włoski

LUXEMBOURG

Marque nationale	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Francuski
Appellation contrôlée	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Francuski
Appellation d'origine contrôlée	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Francuski
Vin de pays	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Francuski
Grand premier cru	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Francuski

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
Premier cru	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Francuski
Vin classé	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Francuski
Château	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino musujące psr	Francuski
PORTUGALIA			
Denominação de origem (DO)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Denominação de origem controlada (DOC)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Indicação de proveniência regulamentada (IPR)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, półmusujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Vinho doce natural	Wszystkie	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Vinho generoso	DO Porto, Madeira, Moscatel de Setubal, Carcavelos	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Vinho regional	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Portugalski
Canteiro	DO Madeira	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Colheita Seleccionada	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Portugalski
Crusted/Crusting	DO Porto	Gatunkowe wino likierowe psr	Angielski
Escolha	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG	Portugalski
Escuro	DO Madeira	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Fino	DO Porto DO Madeira	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Frasqueira	DO Madeira	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Garrafeira	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, wino stołowe z OG, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Lágrima	DO Porto	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Leve	Table wine with GI Estremadura et Ribatejano DO Madeira, DO Porto	Wino stołowe z OG, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Nobre	DO Dão	Wino gatunkowe psr	Portugalski
Reserva	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, musujące wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Portugalski
Reserva velha (or grande reserva)	DO Madeira	Gatunkowe wino musujące psr, gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Ruby	DO Porto	Gatunkowe wino likierowe psr	Angielski
Solera	DO Madeira	Gatunkowe wino likierowe psr	Portugalski
Superior	Wszystkie	Wino gatunkowe psr, gatunkowe wino likierowe psr, wino stołowe z OG	Portugalski
Tawny	DO Porto	Gatunkowe wino likierowe psr	Angielski
Vintage whether or not supplemented by Late Bottle (LBV) or Character	DO Porto	Gatunkowe wino likierowe psr	Angielski
REPUBLIKA CZESKA			
pozdní sběr	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Czeski

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
archivní víno	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Czeski
panenské víno	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Czeski

CYPR

Τοπικός Οίνος	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Grecki
Μοναστήρι (Monastiri)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Grecki
Οίνος Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Grecki
Κτήμα (Ktima)	Wszystkie	Wino gatunkowe psr i wino stołowe z OG	Grecki

WĘGRY

minőségi bor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Węgierski
különleges minőségű bor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Węgierski
fordítás	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
máslás	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
szamorodni	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
aszú ... puttonyos, completed by the numbers 3-6	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
aszúeszencia	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
eszencia	Tokaj/i	Wino gatunkowe psr	Węgierski
tájbor	Wszystkie	Wino stołowe z OG	Węgierski
bikavér	Eger, Szekszárd	Wino gatunkowe psr	Węgierski
késői szüretelésű bor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Węgierski
válogatott szüretelésű bor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Węgierski
muzeális bor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Węgierski
siller	Wszystkie	Wino stołowe z OG i wino gatunkowe psr	Węgierski

SŁOWACJA

forditás	Tokaj/ská	Wino gatunkowe psr	Słowacki
máslás	Tokaj/ská	Wino gatunkowe psr	Słowacki
samorodné	Tokaj/ská	Wino gatunkowe psr	Słowacki
výber ... putňový, completed by the numbers 3-6	Tokaj/ská	Wino gatunkowe psr	Słowacki
výberová esencia	Tokaj/ská	Wino gatunkowe psr	Słowacki

Określenia tradycyjne	Wina, których dotyczy określenie	Kategoria wina	Język
esencia	Tokajjská	Wino gatunkowe psr	Słowacki
SŁOWENIA			
Penina	Wszystkie	Musujące wino gatunkowe psr	Słoweński
pozna trgatev	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
izbor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
jagodni izbor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
suhi jagodni izbor	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
ledeno vino	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
arhivsko vino	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
mlado vino	Wszystkie	Wino gatunkowe psr	Słoweński
Cviček	Dolenjska	Wino gatunkowe psr	Słoweński
Teran	Kras	Wino gatunkowe psr	Słoweński

2. Zmiany do wykazu tradycyjnych określeń uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet zgodnie z procedurami określonymi w art. 29 lub 30.

ZAŁĄCZNIK IV

Kategorie wina i opisy handlowe, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a) pkt IV i V

CZĘŚĆ A

Kategorie wina

- wino gatunkowe produkowane w określonym regionie,
- wino gatunkowe psr
- musujące wino gatunkowe produkowane w określonym regionie,
- musujące wino gatunkowe psr
- półmusujące wino gatunkowe produkowane w określonym regionie,
- półmusujące wino gatunkowe psr
- gatunkowe wino likierowe produkowane w określonym regionie,
- gatunkowe wino likierowe psr
- oraz równoważne określenia i skróty w innych językach Wspólnoty.

CZĘŚĆ B

Opisy handlowe

- Sekt bestimmter Anbaugebiete,
- Sekt b.A.,

w języku niemieckim.

ZAŁĄCZNIK V

Określenia win gatunkowych, o których mowa w art. 23

1. Określenia australijskich win gatunkowych:

Określenie	Warunki stosowania	Rodzaj wina ⁽¹⁾
Cream	Określenie „Cream” służy do opisu australijskiego alkoholizowanego wina słodkiego o nie mniej niż 5 st. Bauma. Barwa wina waha się od jasnożółtej do lekko bursztynowej, smak jest głęboki i słodki, nasycony typowym aromatem wina i owoców. Wino można produkować, mieszając kilka roczników i zazwyczaj nie wykazuje właściwości związanych ze starzeniem się. Proces starzenia się wina odbywa się na różnych statkach. Wino musi być wzmocnione australijską okowitą z winogron. Ponadto do celów wywozu wino produkowane jest z zastosowaniem systemu Solera, włącznie ze starzeniem w dębowych beczkach przez okres co najmniej trzech lat.	Australijskie wino alkoholizowane
Crusted/Crusting	Określenie „Crusted”/„Crusting” służy do opisu wina alkoholizowanego, w którym osad może wytrącać się w butelce.	Australijskie wino alkoholizowane
Ruby	Określenie „Ruby” australijskiego wina alkoholizowanego, które przed butelkowaniem poddawane jest procesowi starzenia zaledwie przez kilka lat. W momencie butelkowania wino zachowuje głęboką ciemnoczerwoną barwę i z natury jest mocne, w pełni nasycone i owocowe. Wino można produkować, mieszając kilka roczników, w celu zachowania pierwotnych właściwości barwy i aromatu. Wino musi być wzmocnione okowitą z winogron. Ponadto wino przeznaczone na eksport poddawane jest procesowi starzenia w dębowych beczkach przez okres przynajmniej czterech miesięcy.	Australijskie wino alkoholizowane
Określenie	Warunki stosowania	Rodzaj wina
Solera	Określenie „Solera” opisuje system stosowania beczulek/beczek zawierających wino w różnym wieku. Z systemu Solera wybiera się beczkę z najstarszą mieszanką roczników. Następnie całe wino z beczek w solerze spływa kaskadą według wieku do kolejnych beczek, a w jego miejsce wlewa się najmłodszą mieszankę win. W wyniku procesu powstaje produkt mieszany, którego barwa waha się od jasnosłomkowej do ciemnobursztynowej, w zależności od wytwarzanego rodzaju. Proces ten jest zarezerwowany dla produkcji win alkoholizowanych.	Australijskie wino alkoholizowane
Tawny	Określenie „Tawny” opisuje rodzaj australijskiego wina alkoholizowanego, o różnym okresie starzenia przed butelkowaniem. W momencie butelkowania wino ma odcień czerwono-złoty lub „płowy”. Wina powinny odzwierciedlać właściwości charakterystyczne dla ostrożnego starzenia, wykazując raczej cechy „rozwinętego” aniżeli „świeżego” owocu. Jednak wiele wykazuje cechy świeżych, dobrze rozwiniętych owoców, typowe dla młodszego wina. Wino zazwyczaj jest mieszanką kilku roczników, może dojrzewać w dębowych pojemnikach i osiąga optymalny wiek przed sprzedażą. Wino musi być wzmocnione okowitą z winogron.	Australijskie wino alkoholizowane

⁽¹⁾ Umawiające się Strony uzgadniają, że australijskie „wino alkoholizowane” („fortified”) odpowiada wspólnotowemu produktowi, jakim jest „wino likierowe” określone w pkt 14 załącznika I do rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999.

Określenie	Warunki stosowania	Rodzaj wina
Vintage	<p>Określenie „Vintage” opisuje rodzaj australijskiego wina alkoholizowanego, wytwarzanego ze zbiorów z jednego roku. Te wysokiej jakości wina charakteryzują stosunkowo długie okresy dojrzewania w butelkach. Na ogół mają nasyconą barwę, są głębokie i gładkie. Mogą nosić oznaczenie „vintage” wraz z podanym rokiem. Wina te charakteryzuje możliwość uzyskiwania wraz z wiekiem coraz lepszej jakości w butelce oraz wskutek dłuższego przechowywania w piwnicy. Wina te, zanim zostaną udostępnione, starzeją się przynajmniej przez dwadzieścia miesięcy. Wino musi być wzmocnione australijską okowitą z winogron.</p> <p>Ponadto wino przeznaczone na eksport poddawane jest procesowi starzenia w dębowych beczkach przez okres przynajmniej czterech miesięcy.</p>	Australijskie wino alkoholizowane

2. Zmiany do określeń win gatunkowych uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet zgodnie z procedurami określonymi w art. 29 lub 30.

ZAŁĄCZNIK VI

Rodzaj produktu, o którym mowa w art. 20 ust. 3 lit. d)

Określenia	Limit pozostałości cukru dla win niemusujących	Określenia	Limit pozostałości cukru dla win musujących
Dry (wytrawne)	< 4 g/l, lub < 9 g/l, jeżeli całkowita kwasowość wyrażona w gramach kwasu winowego na litr wynosi < 2 g poniżej zawartości pozostałości cukru	Brut nature	< 3 g/l
Medium dry(półwytrawne)	między 4 a 12 g/l	Extra brut	między 0 a 6 g/l
Medium sweet (półsłodkie)	między 12 a 45 g/l	Brut	między 0 a 15 g/l
Sweet (słodkie)	> 45 g/l	Extra dry	między 12 a 20 g/l
		Dry (wytrawne)	między 17 a 35 g/l
		Medium dry (półwytrawne)	między 35 a 50 g/l
		Sweet (słodkie)	> 50 g/l

ZAŁĄCZNIK VII

Wykaz odmian winorośli lub ich synonimów, zawierających wspólnotowe oznaczenie geograficzne lub składających się z takiego oznaczenia, które może znajdować się na etykietach win pochodzących z Australii zgodnie z art. 22 ust. 2.

1. Odmiany winorośli lub ich synonimy:

Alicante Bouchet

Auxerrois

Barbera

Carignan

Carignane

Chardonnay

Pinot Chardonnay

Orange Muscat

Rhine Riesling

Trebbiano

Verdelho

2. Zmiany do wykazu odmian winorośli lub ich synonimów uzgodnione przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet zgodnie z procedurami określonymi w art. 29 lub 30.

ZAŁĄCZNIK VIII

Określenie niektórych metod produkcji, o których mowa w art. 20 ust. 3 lit. i)

1. Jeżeli do opisu lub prezentacji wina użyto poniższych określeń, wino musi być dojrzałe, fermentowane lub poddane procesowi starzenia w dębowych beczkach:

„barrel aged”	„oak aged”	„wood aged”
„barrel fermented”	„oak fermented”	„wood fermented”
„barrel matured”	„oak matured”	„wood matured”

2. Poniższych określeń można używać do opisu i prezentacji wina pochodzącego z Australii na następujących warunkach zastosowania:

botrytis (lub podobne określenie)	Wino musi być wytworzone ze świeżych dojrzałych winogron, z których znaczna część została poddana w naturalnych warunkach działaniu szarej pleśni <i>Botrytis cinerea</i> w sposób sprzyjający koncentracji cukru w owocach.
bottle fermented	Wino musi być winem musującym, wytwarzanym w drodze fermentacji w butelce o objętości nieprzekraczającej 5 litrów, oraz musi być poddane procesowi starzenia na własnym osadzie drożdżowym nie krócej niż przez 6 miesięcy.
noble late harvested	Wino musi być wytworzone ze świeżych dojrzałych winogron, z których znaczna część została poddana w naturalnych warunkach działaniu szarej pleśni <i>Botrytis cinerea</i> w sposób sprzyjający koncentracji cukru w owocach.
special late harvested	Wino musi być wytworzone ze świeżych dojrzałych winogron, z których znaczna część została wysuszona w normalnych warunkach w sposób sprzyjający koncentracji cukru w owocach.

3. W przypadku użycia innych określeń do opisu i prezentacji wina, wino musi być wytwarzane zgodnie ze znaczeniem tych określeń, powszechnie stosowanym i rozumianym przez osoby zajmujące się zawodowo wytwarzaniem wina w kraju produkującym wino.

ZAŁĄCZNIK IX

Wewnętrzne prawodawstwo dotyczące opisu, prezentacji, pakowania lub składu wina o których mowa w art. 26

W AUSTRALII

ustawa o Australijskim Stowarzyszeniu ds. Wina i Brandy z 1980 r. (*Australian Wine and Brandy Corporation Act 1980*) i przepisy wykonawcze do niej,

ustawa o praktykach handlowych z 1974 r. (*Trade Practices Act 1974*).

Kodeks norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (*Australia New Zealand Food Standards Code*).

WE WSPÓLNOCIE

Tytuł V oraz załączniki VII i VIII do rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 w sprawie wspólnej organizacji rynku wina,

rozporządzenie Komisji (WE) nr 753/2002 ustanawiające niektóre zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 odnośnie do opisu, oznaczania, prezentacji i ochrony niektórych produktów sektora wina.

ZAŁĄCZNIK X

Punkty kontaktowe, o których mowa w art. 31

Zmiany danych dotyczących punktów kontaktowych należy zgłaszać we właściwym czasie.

a) AUSTRALIA

The Chief Executive
Australian Wine and Brandy Corporation
National Wine Centre
Botanic Road
ADELAIDE SA 5000
Australia

(PO Box 2733
KENT TOWN SA 5071
Australia)

tel.: (+ 61) (8) 8228 2000
Faks: (+ 61) (8) 8228 2022
e-mail: awbc@awbc.com.au

b) WSPÓLNOTA

Komisja Europejska

The Directorate-General for Agriculture and Rural Development
(EC-Australia Agreement on Trade in Wine)
B-1049 Bruxelles/B-1049 Brussel
Belgia

tel.: (+ 32)(2) 295-3240
Faks:(+ 32)(2) 295-7540
e-mail: agri-library@ec.europa.eu

PROTOKÓŁ

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY NINIEJSZYM UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

- I. 1. Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b) Porozumienia Wspólnota zezwala na import i wprowadzanie do obrotu na swoim terytorium win pochodzących z Australii:
    - a) o zawartości minerałów odzwierciedlającej naturalnie występujące poziomy w australijskich glebach rolnych oraz takich, w których zawartość minerałów powstająca w trakcie procesu produkcji wynika z praktyk zgodnych z dobrą praktyką enologiczną;
    - b) o całkowitej zawartości kwasowości, wyrażonej kwasem winnym, niższej niż 3,5, lecz przekraczającej 3,0 gramy na litr, pod warunkiem że wino jest opatrzone chronionym oznaczeniem geograficznym, o którym mowa w załączniku II;
    - c) w przypadku win, które zgodnie z ustawodawstwem australijskim są zaprezentowane i opisane przy użyciu określeń „botrytis” lub słów o podobnym znaczeniu, „noble late harvested” lub „special late harvested”, posiadających:
      - faktyczne stężenie alkoholu w objętości wynoszące 8,5 % objętościowych lub więcej, lub całkowite stężenie alkoholu w objętości przekraczające 15 % objętościowych, bez jakiegokolwiek wzbogacania,
      - zawartość kwasu lotnego nieprzekraczającą 25 milirównoważników na litr (1,5 grama na litr),
      - zawartość dwutlenku siarki nieprzekraczającą 300 miligramów na litr,pod warunkiem że dane wino jest opatrzone oznaczeniem geograficznym Australii wymienionym w załączniku II;
    - d) bez uszczerbku dla lit. c) tირet pierwsze, posiadających całkowite stężenie alkoholu w objętości nieprzekraczającej 20 % objętościowych, bez jakiegokolwiek wzbogacania oraz bez uszczerbku dla tolerancji ustalonych dla stosowanej referencyjnej metody analizy, posiadających faktyczne stężenie alkoholu w objętości, które różni się od tego wskazanego w wyniku analizy nie więcej niż 0,8 % objętościowych;
    - e) o całkowitym stężeniu alkoholu w objętości wyrażonym w procentach objętościowych z dokładnością do jednej dziesiątej;
    - f) o składzie odpowiadającym nowym lub zmienionym wymogom, wspólnie uzgodnionym przez Umawiające się Strony lub Wspólny Komitet zgodnie z procedurą określoną w art. 29 ust. 3 lit. a) lub art. 30 ust. 3 lit. a), zależnie od sytuacji.
  2. Na potrzeby ust. 1 wino musi mieć świadectwo wystawione przez Australijskie Stowarzyszenie ds. Wina i Brandy (Australian Wine and Brandy Corporation) lub inny właściwy organ wyznaczony przez Australię poświadczające, że zostało wytworzone zgodnie z australijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
- II. Zgodnie z art. 33 lit. b) Porozumienie nie ma zastosowania do:
    1. wina w oznaczonych etykietą zbiornikach, nie większych niż pięciolitrowe, wyposażonych w urządzenie do zamykania jednorazowego użytku, w przypadku gdy całkowita transportowana ilość nie przekracza 100 litrów, nawet jeżeli składa się z oddzielnych partii;
    2. a) ilości wina nieprzekraczającej 30 litrów na podróznego znajdującej się w bagażu osobistym podróźnych;
    - b) ilości wina nieprzekraczającej 30 litrów przesyłanej między dwoma prywatnymi osobami;
    - c) wina stanowiącego część rzeczy osobistych osób prywatnych, które się przeprowadzają;

- d) wina przeznaczonego na targi handlowe w sposób zdefiniowany w odpowiednich przepisach celnych, pod warunkiem że dane produkty znajdują się w oznaczonych etykietą zbiornikach o pojemności nieprzekraczającej dwóch litrów, wyposażonych w urządzenie do zamykania jednorazowego użytku;
- e) ilości wina importowanych na potrzeby eksperymentów naukowych lub technicznych, z zastrzeżeniem, że maksymalna objętość nie przekracza 1 hektolitra;
- f) wina dla przedstawicielstw dyplomatycznych, konsularnych lub podobnych jednostek, importowanego w ramach limitu bezcłowego;
- g) wina znajdującego się na pokładzie międzynarodowych środków transportu w ramach dostaw żywnościowych.

Przypadku wyłączenia, o którym mowa w ust. 1, nie można łączyć z jednym lub więcej niż jednym przypadkiem wyłączenia, o którym mowa w niniejszym ustępie.

—

Wspólna deklaracja w sprawie przyszłych rozmów o praktykach enologicznych

Uwzględniając różne formy regulacji praktyk enologicznych, procesów i wymogów w zakresie składu wina w ujęciu międzynarodowym, Umawiające się Strony zbadają sposoby wprowadzenia mniej restrykcyjnej i elastyczniejszej metody uzgadniania nowych praktyk enologicznych, procesów i wymogów w zakresie składu wina, aniżeli procedury określone w tytule I Porozumienia.

Umawiające się Strony będą prowadziły rozmowy dotyczące tej sprawy na pierwszym posiedzeniu Wspólnego Komitetu po podpisaniu niniejszej Wspólnej deklaracji.

Wspólna deklaracja w sprawie zamieszczania na etykietach informacji o alergenach

1. Bez uszczerbku dla postanowień art. 26 Porozumienia Umawiające się Strony potwierdzają, co następuje:
  - a) Wspólnota może zażądać, by do opisu i prezentacji wina włączyć obowiązkowe dane dotyczące alergenów, jak przewidziano w dyrektywie 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r., z późniejszymi zmianami; i
  - b) Australia może zażądać, by do opisu i prezentacji wina włączyć obowiązkowe dane dotyczące niektórych składników lub substancji, zgodnie z wymogami Norm żywnościowych 1.2.3, tom 2, Kodeks norm żywności w Australii i Nowej Zelandii (ze zmianami).
2. Bez uszczerbku dla postanowień art. 4 Porozumienia:
  - a) Wspólnota zezwoli na import wina pochodzącego z terytorium Australii, którego opis i prezentacja są zgodne z wymogami określonymi w ust. 1 lit. a); i
  - b) Australia zezwoli na import wina pochodzącego z terytorium Wspólnoty, którego opis i prezentacja są zgodne z wymogami określonymi w pkt 1 lit. b).
3. Umawiające się Strony będą ściśle współpracowały na rzecz harmonizacji swoich odpowiednich wymogów regulacyjnych w odniesieniu do podawania składników wina.

Wspólna deklaracja w sprawie dialogu poświęconego sprawom związanym z międzynarodowym handlem wina

Jako najwięksi światowi eksporterzy wina Australia i Unia Europejska mają wspólny interes w zwiększaniu dostępu do międzynarodowych rynków wina i w ekspansji na tych rynkach, wobec czego zobowiązują się do poszukiwania sposobów współpracy na rzecz ustalenia ewentualnych obszarów wspólnych działań.

Umawiające się Strony będą rozszerzały wzajemny dialog w sprawach, które mogłyby ułatwić i rozszerzyć światowy handel winem. Dialog ten może obejmować rozmowy w ramach aktualnej rundy dauhańskiej negocjacji handlowych WTO oraz negocjacje na innych forach międzynarodowych, poświęcone światowemu handlowi winem.

Wspólna deklaracja w sprawie stosowania metod produkcji

Umawiające się Strony rozważą dalsze stosowanie określić niektórych metod produkcji wymienionych w załączniku VIII, uwzględniając przy tym zalecenia Międzynarodowej Organizacji ds. Winorośli i Wina (OIV).

Wspólna deklaracja w sprawie etykietowania

Umawiające się Strony z zadowoleniem przyjmują rozwiązanie kwestii dotyczących etykietowania wina, przyjęte w niniejszym Porozumieniu.

Umawiające się Strony podkreślają znaczenie, jakie przywiązują do ram przewidzianych niniejszym Porozumieniem w odniesieniu do rozwiązania kwestii, które mogą wyniknąć w przyszłości w związku z handlem winem.

Wspólna deklaracja dotycząca art. 13 ust. 3 lit. c) Porozumienia

Umawiające się Strony potwierdzają, że ochrona przewidziana w art. 13 ust. 3 lit. c) Porozumienia obejmuje takie określenia jak „méthode champenoise”.

Wspólna deklaracja w sprawie certyfikacji

Umawiające się Strony potwierdzają, że przepisy dotyczące uproszczonej certyfikacji, o których mowa w art. 27 ust. 1 Porozumienia, nie dotyczą wina przewożonego luzem, sprowadzanego do Wspólnoty.

Wspólna deklaracja w sprawie określenia Retsina

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, co następuje:

- zgodnie z załącznikiem 1 pkt 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999, wino „Retsina” to wino produkowane wyłącznie na obszarze geograficznym Grecji przy użyciu moszczu gronowego poddanego obróbce, przy której stosowaniu użyto żywicy z sosny Aleppo. Stosowanie żywicy z sosny Aleppo jest dozwolone wyłącznie do wyrobu wina stołowego „Retsina” na warunkach ustanowionych w obowiązujących przepisach greckich;
  - zgodnie z załącznikiem IV pkt 1 lit. n) rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999, użycie żywicy z sosny Aleppo jest dozwoloną praktyką enologiczną we Wspólnocie, na warunkach ustanowionych w art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1622/2000;
  - wina oznaczone etykietą „Retsina” i produkowane w Grecji zgodnie z wymienionymi wyżej przepisami można nadal sprowadzać do Australii.
-

SKONSOLIDOWANA DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ**Stosowanie przez Australię obowiązkowych danych**

Wspólnota Europejska powołuje się na art. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 753/2002, wraz z późniejszymi zmianami, który stanowi, między innymi, że obowiązkowe dane mają być zgrupowane w tym samym polu widzenia na pojemniku. W przypadku win pochodzących z Australii Wspólnota Europejska potwierdza, że prezentacja obowiązkowych danych w jednym polu widzenia jest zgodna z tym wymogiem, jeżeli dane te są na równi czytelne bez konieczności odwracania butelki oraz jeżeli wyraźnie się wyróżniają na tle otaczającego je tekstu czy obrazów graficznych. Wspólnota Europejska potwierdza, że obowiązkowe dane można oddzielić tekstem czy obrazami graficznymi oraz można je zamieszczać na jednej lub więcej niż jednej etykiecie w tym samym polu widzenia.

Wspólnota Europejska potwierdza również, że Australia może, aczkolwiek nie musi, przedstawiać w tym samym polu widzenia obowiązkowe dane dotyczące importera i numeru partii.

Stosowanie przez Australię niektórych danych

Wspólnota Europejska przypomina, że wspólnotowe przepisy wykonawcze przewidziane w art. 34 ust. 1 i 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 753/2002, wraz z późniejszymi zmianami, wymagają zamieszczania na etykiecie danych takich jak adresy osób zajmujących się wprowadzaniem wina do obrotu lub zezwalają na zamieszczanie tych danych. Ponadto Wspólnota Europejska potwierdza, że do opisu i prezentacji win australijskich można stosować powszechne wyrazy angielskie, takie jak „doctor”, „mountain”, „sun” itp.

Stosowanie przez Australię dowolnych określeń

Wspólnota Europejska przypomina, że wspólnotowe prawodawstwo w sprawie wina, zwłaszcza załączniki VII i VIII rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 753/2002, wraz z późniejszymi zmianami, reguluje warunki stosowania obowiązkowych i fakultatywnych danych na rynku wspólnotowym. Prawodawstwo wspólnotowe dopuszcza stosowanie innych określeń niż te wyraźnie objęte prawodawstwem wspólnotowym, pod warunkiem że są one dokładne i nie ma możliwości, by można je było pomylić z określeniami objętymi prawodawstwem wspólnotowym, natomiast podmioty gospodarcze mogą udowodnić trafność tych określeń w razie pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości.

Zgodnie z przytoczonym prawodawstwem, Wspólnota Europejska potwierdza, że Australia może stosować do opisu i prezentacji wina określenia inne niż te regulowane Porozumieniem, jeżeli stosowanie tych określeń jest zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do producentów wina w Australii.

SKONSOLIDOWANA WYMIANA LISTÓW

A. List Wspólnoty Europejskiej

Bruksela, 1 grudnia 2008 r.

Szanowny Panie!

Mam zaszczyt nawiązać do negocjacji prowadzonych ostatnio przez nasze delegacje, ukierunkowanych na zawarcie porozumienia między Wspólnotą Europejską a Australią w sprawie handlu winem („Porozumienia”).

Zależność między Porozumieniem a art. 24 ust. 1 Porozumienia TRIPs

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, że negocjacje i realizacja niniejszego Porozumienia wypełniają zobowiązania każdej z Umawiających się Stron w stosunku do drugiej Umawiającej się Strony w odniesieniu do wina, zgodnie z art. 24 ust. 1 Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej („Porozumienia TRIPs”).

Status niektórych nazw chronionych

Umawiające się Strony potwierdzają, że postanowienia Porozumienia dotyczące określeń tradycyjnych, kategorii wina, opisów handlowych i określeń win gatunkowych nie stanowią same w sobie praw własności intelektualnej ani nie skutkują powstaniem takich praw.

Ochrona oznaczeń geograficznych

Umawiające się Strony potwierdzają, że niniejsze Porozumienie nie narusza praw i obowiązków każdej Umawiającej się Strony wynikających z art. 24 ust. 3 Porozumienia TRIPs.

Australia potwierdza, że nadal będzie zapewniała, by w przypadku wpisania do rejestru nazw chronionych wspólnotowego oznaczenia geograficznego chronionego przez Australię na mocy niniejszego Porozumienia, znak towarowy zawierający takie oznaczenie geograficzne wina lub składający się z takiego oznaczenia, wymienionego w załączniku II, nie mógł być stosowany ani wpisany do rejestru znaków towarowych w odniesieniu do wina, jeżeli wino takie nie spełnia wymogów odnoszących się do stosowania wspólnotowych oznaczeń geograficznych.

Australia potwierdza, że z zastrzeżeniem art. 19 Porozumienia, oznaczenie geograficzne wymienione w art. 15 Porozumienia można stosować w Australii do opisu i prezentacji wina pochodzącego ze Wspólnoty w okresie przejściowym określonym w tym artykule, jeżeli wino spełnia wymogi odnoszące się do stosowania oznaczeń geograficznych.

Wzajemne powiązania między niektórymi oznaczeniami geograficznymi a znakami towarowymi

1. Jeśli chodzi o oznaczenia geograficzne chronione na odnośnych terytoriach po dniu 26 stycznia 1994 r. oraz pod warunkiem że konsumenci nie są wprowadzani w błąd co do pochodzenia wina, Umawiające się Strony uzgadniają, co następuje:
  - 1.1. W Australii nadal można stosować zarejestrowane w Australii znaki towarowe „Ilya”, „Lienert of Mecklenburg”, „Lindauer”, „Salena Estate”, „The Bissy”, „Karloff” i „Montana”.
  - 1.2. Niezależnie od przepisów art. 13 ust. 2 i 5 Porozumienia oraz drugiego akapitu Wymiany listów dotyczącej ochrony oznaczeń geograficznych załączonej do Porozumienia znaki towarowe zarejestrowane we Wspólnocie lub w jednym lub więcej niż jednym państwie członkowskim, takie jak „Stonehaven Limestone Coast”, „John Peel”, „William Peel”, „Old Peel”, „South Coast” i „Domaine de Fleurieu”, nadal można stosować we Wspólnocie lub na terytorium danego państwa członkowskiego.
  - 1.3. Żadne postanowienia Porozumienia nie naruszają prawa posiadaczy znaków towarowych do używania tych znaków gdzie indziej, jeżeli pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze.
- 2.1. Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, że przepisy art. 13 ust. 2 i 5 Porozumienia nie wpływają na znaki towarowe, które nie zawierają ani nie składają się z oznaczeń geograficznych wymienionych w odpowiednich załącznikach Porozumienia, w związku z czym znaki takie można nadal stosować w zakresie, w jakim podlega to niniejszemu Porozumieniu.

- 2.2. Umawiające się Strony uzgadniają, że w razie konieczności będą omawiały tę kwestię w ramach Wspólnego Komitetu WE i Australii, powołanego na mocy art. 30 Porozumienia.
- 3.1. Umawiające się Strony przyjmują również do wiadomości, że wspólnotowe oznaczenie geograficzne „Vittorio” jest przedmiotem dalszych weryfikacji w Australii w odniesieniu do znaków towarowych „Vittoria” i „Santa Vittoria”. Po zakończeniu tego procesu i z zastrzeżeniem rozwiązania wszelkich spornych kwestii, które mogą pojawić się w jego wyniku, Umawiające się Strony dołożą wszelkich starań, aby szybko uaktualnić wykaz oznaczeń geograficznych w załączniku II w ramach Wspólnego Komitetu WE i Australii.

Czas obowiązywania

Umawiające się Strony uzgadniają, że niniejsza wymiana pism zachowuje moc wiążącą przez cały czas trwania Porozumienia.

Mam zaszczyt zaproponować, by niniejszy list oraz list wystosowany przez rząd Australii w odpowiedzi na nie i potwierdzający niniejszym zawarte zapisy, stanowiły Porozumienie między Wspólnotą Europejską a rządem Australii.

Z wyrazami szacunku,

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

B. *List Australii*

Bruksela, 1 grudnia 2008 r.

Szanowny Panie!

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór z dzisiejszą datą Pańskiego listu o następującej treści:

„Zależność między Porozumieniem a art. 24 ust. 1 Porozumienia TRIPs

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, że negocjacje i realizacja niniejszego Porozumienia wypełniają zobowiązania każdej z Umawiających się Stron w stosunku do drugiej Umawiającej się Strony w odniesieniu do wina, zgodnie z art. 24 ust. 1 Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (»Porozumienia TRIPs«).

Status niektórych nazw chronionych

Umawiające się Strony potwierdzają, że postanowienia Porozumienia dotyczące określeń tradycyjnych, kategorii wina, opisów handlowych i określeń win gatunkowych nie stanowią same w sobie praw własności intelektualnej ani nie skutkują powstaniem takich praw.

Ochrona oznaczeń geograficznych

Umawiające się Strony potwierdzają, że niniejsze Porozumienie nie narusza praw i obowiązków każdej Umawiającej się Strony wynikających z art. 24 ust. 3 Porozumienia TRIPs.

Australia potwierdza, że nadal będzie zapewniała, by w przypadku wpisania do rejestru nazw chronionych wspólnotowego oznaczenia geograficznego chronionego przez Australię na mocy niniejszego Porozumienia, znak towarowy zawierający takie oznaczenie geograficzne wina lub składający się z takiego oznaczenia, wymienionego w załączniku II, nie mógł być stosowany ani wpisany do rejestru znaków towarowych w odniesieniu do wina, jeżeli wino takie nie spełnia wymogów odnoszących się do stosowania wspólnotowych oznaczeń geograficznych.

Australia potwierdza, że z zastrzeżeniem art. 19 Porozumienia, oznaczenie geograficzne wymienione w art. 15 Porozumienia można stosować w Australii do opisu i prezentacji wina pochodzącego ze Wspólnoty w okresie przejściowym określonym w tym artykule, jeżeli wino spełnia wymogi odnoszące się do stosowania oznaczeń geograficznych.

Wzajemne powiązania między niektórymi oznaczeniami geograficznymi a znakami towarowymi

1. Jeśli chodzi o oznaczenia geograficzne chronione na odnośnych terytoriach po dniu 26 stycznia 1994 r. oraz pod warunkiem że konsumenci nie są wprowadzani w błąd co do pochodzenia wina, Umawiające się Strony uzgadniają, co następuje:
  - 1.1. W Australii nadal można stosować zarejestrowane w Australii znaki towarowe »Ilya«, »Lienert of Mecklenburg«, »Lindauer«, »Salena Estate«, »The Bissy«, »Karloff« i »Montana«.
  - 1.2. Niezależnie od przepisów art. 13 ust. 2 i 5 Porozumienia oraz drugiego akapitu Wymiany listów dotyczącej ochrony oznaczeń geograficznych załączonej do Porozumienia znaki towarowe zarejestrowane we Wspólnocie lub w jednym lub więcej niż jednym państwie członkowskim, takie jak »Stonehaven Limestone Coast«, »John Peel«, »William Peel«, »Old Peel«, »South Coast« i »Domaine de Fleurieu«, nadal można stosować we Wspólnocie lub na terytorium danego państwa członkowskiego.
  - 1.3. Żadne postanowienia Porozumienia nie naruszają prawa posiadaczy znaków towarowych do używania tych znaków gdzie indziej, jeżeli pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze.
    - 2.1. Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, że przepisy art. 13 ust. 2 i 5 Porozumienia nie wpływają na znaki towarowe, które nie zawierają ani nie składają się z oznaczeń geograficznych wymienionych w odpowiednich załącznikach Porozumienia, w związku z czym znaki takie można nadal stosować w zakresie, w jakim podlega to niniejszemu Porozumieniu.
    - 2.2. Umawiające się Strony uzgadniają, że w razie konieczności będą omawiały tę kwestię w ramach Wspólnego Komitetu WE i Australii, powołanego na mocy art. 30 Porozumienia.

- 3.1. Umawiające się Strony przyjmują również do wiadomości, że wspólnotowe oznaczenie geograficzne »Vittorio« jest przedmiotem dalszych weryfikacji w Australii w odniesieniu do znaków towarowych »Vittoria« i »Santa Vittoria«. Po zakończeniu tego procesu i z zastrzeżeniem rozwiązania wszelkich spornych kwestii, które mogą pojawić się w jego wyniku, Umawiające się Strony dołożą wszelkich starań, aby szybko uaktualnić wykaz oznaczeń geograficznych w załączniku II w ramach Wspólnego Komitetu WE i Australii.

Czas obowiązywania

Umawiające się Strony uzgadniają, że niniejsza wymiana listów zachowuje moc wiążącą przez cały czas trwania Porozumienia.”

Mam zaszczyt potwierdzić, że rząd Australii zgadza się z treścią Pańskiego listu oraz podtrzymuje, że Pański list oraz niniejsza odpowiedź stanowią razem Porozumienie między rządem Australii a Wspólnotą Europejską.

Z wyrazami szacunku,

W imieniu Australii
